"МАДАРА" АД

ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

Май 2018, гр. Шумен
Този отчет съдържа 48 страници

Съдържание **страница**

ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ 3
ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД 4
ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ 5
ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ 6

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ 7-48

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО 7
2. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА 8
3. ИМОТИ, МАШИНИ И СЪОРЪЖЕНИЯ 25
4. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ 27
5. ИНВЕСТИЦИОННИ ИМОТИ 28
6. ДЪЛГОСРОЧНИ ВЗЕМАНИЯ ОТ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ 29
7. МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ 30
8. ВЗЕМАНИЯ ОТ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ 31
9. ТЪРГОВСКИ И ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ 32
10. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ 32
11. СОБСТВЕН КАПИТАЛ 33
12.ДЪЛГОСРОЧНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ 33
13. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ЗАЕМИ 34
14. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ 35
15. ТЪРГОВСКИ И ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ 36
16. ДАНЪЧНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ 36
17. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА И ЗА СОЦИАЛНО ОСИГУРЯВАНЕ 36
18. РАЗСРОЧЕН ДОХОД ОТ ФИНАНСИРАНЕ 37
19. ПРИХОДИ ОТ ПОДАЖБИ 37
20. ДРУГИ ДОХОДИ 38
21. РАЗХОДИ ЗА МАТЕРИАЛИ 38
22. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ 38
23. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА 39
24. ДРУГИ ОПЕРАТИВНИ РАЗХОДИ 39
25. ИЗМЕНЕНИЕ НА ЗАПАСИТЕ ОТ ПРОДУКЦИЯ И НЕЗАВЪРШЕНО ПРОИЗВОДСТВО 39
26.ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ 39
27.ФИНАНСОВИ РАЗХОДИ 40
28. РАЗХОДИ ЗА ДАНЪЦИ - ТЕКУЩ ДАНЪК И ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЦИ ВЪРХУ ПЕЧАЛБАТА 40
29. СВЪРЗАНИ ЛИЦА И СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА 41
30. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК 43
31. СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ 47
32. УСЛОВНИ АНГАЖИМЕНТИ 48
33. СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД 48

ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ на "Мадара"АД
към 31 декември 2017 година

	Приложения №	31 декември 2017	31 декември 2016
АКТИВИ		**BGN '000**	**BGN '000**
Нетекущи активи			
Имоти, машини и съоръжения	*3*	22 900	24 309
Нематериални активи	*4*	15	18
Инвестиционни имоти	*5*	11 387	11 571
Предплатени суми за имоти и МОС		42	
Дългосрочни вземания от свързани предприятия	*6*	1 367	1 768
Общо нетекущи активи		**35 711**	**37 666**
Текущи активи			
Материални запаси	*7*	22 894	24 356
Вземания от свързани предприятия	*8*	5 343	12 605
Търговски и други вземания	*9*	83	144
Парични средства и парични еквиваленти	*10*	55	65
Общо текущи активи		**28 375**	**37 170**
ОБЩО АКТИВИ		**64 086**	**74 836**
СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ			
СОБСТВЕН КАПИТАЛ			
Основен акционерен капитал		1 346	1 346
Преоценъчен резерв		4 655	4 672
Резерви		32 818	32 818
Неразпределена печалба		15 048	18 018
Общо собствен капитал	*11*	**53 867**	**56 854**
ПАСИВИ			
Нетекущи пасиви			
Дългосрочни задължения към свързани предприятия	*12*	838	984
Задължения по заеми и финансов лизинг	*13*	-	15
Пасиви по отсрочени данъци	*28*	1 120	1 277
Общо нетекущи пасиви		**1 958**	**2 276**
Текущи пасиви			
Задължения към свързани предприятия	*14*	7 926	14 966
Търговски и други задължения	*15*	193	587
Данъчни задължения	*16*	54	43
Задължения към персонала и за социално осигуряване	*17*	88	62
Общо текущи пасиви		**8 261**	**15 658**
Разсрочен доход от финансиране	*18*	**-**	**48**
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ		**64 086**	**74 836**

Приложенията, посочени от страница 7 до страница 48, представляват неразделна част от финансовия отчет.
Дата: 03 май 2018 г.

Съставител: *(Жана Маринова)*

Ръководител: *(Валери Симеонов)*

Регистриран одитор, отговорен за одита
Стефка Илиева

Заверил съгласно доклад на независимия одитор
Дружество за одит и консултации ООД
Управител
Стефка Илиева

ОДИТОРСКО ДРУЖЕСТВО София Рег. № 037 ДРУЖЕСТВО ЗА ОДИТ И КОНСУЛТАЦИИ ООД

ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАНИЯ ДОХОД на "Мадара" АД
за 2017 година

	Приложения №	**2017**	**2016**
		BGN '000	**BGN '000**
ПРИХОДИ			
Приходи от продажби	*19*	2 495	3 085
Други доходи	*20*	320	230
		2 815	**3 315**
РАЗХОДИ			
Отчетна стойност на продадени стоки		(992)	(1 364)
Разходи за материали	*21*	(419)	(186)
Разходи за външни услуги	*22*	(243)	(489)
Разходи за персонала	*23*	(810)	(683)
Разходи за амортизации	*3,4*	(1 744)	(1 798)
Други оперативни разходи	*24*	(1 266)	(263)
Изменение на запасите от продукция и незавършено производство	*25*	(411)	(650)
Разходи за обезценка на активи - начислени/възстановени		-	75
Оперативни разходи общо		**(5 885)**	**(5 358)**
Финансови приходи	*26*	58	95
Финансови разходи	*27*	(69)	(112)
Печалба/загуба преди облагане с данъци		**(3 081)**	**(2 060)**
Разход за данък върху печалбата	*28*	157	204
Нетна печалба/загуба за годината		**(2 924)**	**(1 856)**
Общ всеобхватен доход за годината		**(2 924)**	**(1 856)**

Приложенията, посочени от страница 7 до страница 48, представляват неразделна част от финансовия отчет.
Дата: 03 май 2018 г.

Съставител: *(Жана Маринова)*

Ръководител: *(Валери Симеонов)*

Регистриран одитор, отговорен за одита
Стефка Илиева

Заверил съгласно доклад на независимия одитор
Дружество за одит и консултации ООД
Управител
Стефка Илиева

ОДИТОРСКО ДРУЖЕСТВО София Рег. № 037 ДРУЖЕСТВО ЗА ОДИТ И КОНСУЛТАЦИИ ООД

ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ на "Мадара"АД
за 2017 година

	Приложение №	Основен акционерен капитал BGN'000	Преоценъчен резерв BGN'000	Резерви BGN'000	Неразпределена печалба BGN'000	Общо BGN'000
Салдо към 1 януари 2016		**1 346**	**4 672**	**32 818**	**19 874**	58 710
Общ всеобхватен доход за годината					(1 856)	**(1 856)**
Салдо към 31 декември 2016		**1 346**	**4 672**	**32 818**	**18 018**	56 854
Общ всеобхватен доход за годината					(2 924)	(2 924)
Реинтегриран преоценъчен резерв			(17)		17	-
Други					(63)	(63)
Салдо към 31 декември 2017	*11*	**1 346**	**4 655**	**32 818**	**15 048**	53 867

Приложенията, посочени от страница 7 до страница 48, представляват неразделна част от финансовия отчет.

Дата: 03 май 2018 г.

Съставител: *(Жана Маринова)*

Ръководител: *(Валери Симеонов)*

"МАДАРА" АД умен

Регистриран одитор, отговорен за одита
Стефка Илиева

Заверил съгласно доклад на независимия одитор
Дружество за одит и консултации ООД Управител
Стефка Илиева

ОДИТОРСКО ДРУЖЕСТВО София Рег. № 037 ДРУЖЕСТВО ЗА ОДИТ И КОНСУЛТАЦИИ ООД

ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ
на "Мадара" АД за 2017 година

	Приложения №	2017	2016
		BGN '000	BGN '000
Парични потоци от оперативна дейност			
Постъпления от клиенти		3 221	4 056
Плащания на доставчици		(1 147)	(2 140)
Парични плащания на персонала и за социлно осигуряване		(672)	(700)
Платени/възстановени данъци (без данъци върху печалбата)		(531)	(461)
Изплатени дивиденти		(1)	-
Други парични потоци от оперативна дейност нетно		(2)	(20)
Нетен паричен поток от оперативната дейност		**868**	**735**
Парични потоци от инвестиционна дейност			
Парични потоци свързани с покупка на имоти, машини и съоръжения		(577)	(320)
Парични потоци свързани с продажба на имоти, машини и съоръжения		9	45
Нетен паричен поток от инвестиционната дейност		**(568)**	**(275)**
Парични потоци от финансова дейност			
Изплащане на получени заеми		(303)	(774)
Предоставени заеми		-	(50)
Лихиви и такси по инвестиционни заеми		(7)	(169)
Плащания на задължения по финансов лизинг		-	(887)
Нетен паричен поток от финансовата дейност		**(310)**	**(1 880)**
Нетно намаление/увеличение на парични средства		**(10)**	**(1 420)**
Парични средства и парични еквиваленти на 1 януари		**65**	**1 485**
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември	*10*	**55**	**65**

Приложенията, посочени от страница 7 до страница 48, представляват неразделна част от финансовия отчет.
Дата: 03 май 2018 г.

Съставител: *(Жана Маринова)*

Ръководител: *(Валери Симеонов)*

Регистриран одитор, отговорен за одита
Стефка Илиева

Заверил съгласно доклад на независимия одитор
Дружество за одит и консултации ООД
Управител
Стефка Илиева

ОДИТОРСКО ДРУЖЕСТВО София Рег. № 037 ДРУЖЕСТВО ЗА ОДИТ И КОНСУЛТАЦИИ ООД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2017 ГОДИНА

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО

"Мадара" АД е регистрирано в Република България и вписано в Регистъра на търговските дружества при Шуменски окръжен съд по фирмено дело № 50 / 1991 година с ЕИК 837067008, със седалище и адрес на управление гр. Шумен, квартал Индустриален.

1.1 Предмет на дейност

Дейността на дружеството през 2017 година включва следните операции и сделки:

- Продажба на двигателни мостове и колесни единици за автомобили;
- Продажба на селскостопанска техника и резервни части;
- Продажба на резервни части за двигателни мостове;
- Продажба на резервни части за автомобили;
- Извършване на конструктивни и технологични услуги;
- Извършване ремонт на сгради и машини;
- Отдаване под наем на собствени движими вещи и недвижими имоти;
- Административно и счетоводно обслужване

1.2 Собственост и управление

Към 31 декември 2017 година разпределението на акционерния капитал е както следва:

Акционери	Брой акции	Относителен дял в проценти
Мадара СФК ООД	1 192 977	88.63%
Други юридически лица	3 283	0.25%
Физически лица	149 689	11.12%
Общо:	**1 345 949**	100%

Дружеството се представлява от „Мадара-СФК"ООД чрез Валери Симеонов – Управител на „Мадара-СФК"ООД.

Дружеството е с едностепенна система за управление и се управлява от Съвет на директорите в следния състав:

Валери Симеонов

Мадара СФК ООД, гр. Шумен

„СФК Трак" ООД гр.София

Настоящият финансов отчет е одобрен за издаване от Съвета на директорите на 03 май 2018 година.

1.3 Структура на дружеството

В структурата на дружеството са ясно регламентирани и разграничени правата и отговорностите на всяко ниво и съответните организационни звена. Създадени са и са утвърдени писмени процедури за функционалните и административни взаимоотношения между отделните звена, а вътре в тях до крайните изпълнители. Средно списъчния брой на персонала към 31.12.2017 г. е 48 работници и служители (към 31.12.2016 г. - 52 работници и служители).

1.4 Основни показатели на стопанската среда

Основни показатели на стопанската среда, които оказват влияние върху дейността на дружеството, за периода 2015 – 2017 година са представени в таблицата по –долу:

Показател	2015	2016	2017
БВП по текущи цени в млн. лева[1]	88571	94130	71205*
Реален растеж на БВП	3,6%	3.9%	3.8%*
Инфлация в края на годината	(0,9)%	(0,5)%	1,9%**
Валутен курс на щатския долар в края на годината	1,79	1,86	1,63

2. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА

2.1. База за изготвяне на финансовия отчет

Финансовият отчет на **Мадара АД** е изготвен в съответствие с всички Международни стандарти за финансово отчитане (МСФО), които се състоят от: стандарти за финансово отчитане и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на бившия Постоянен комитет за разясняване (ПКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила на 1 януари 2017 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз. Отчетната рамка „МСФО, приети от ЕС" по същество е определената национална счетоводна база „Международни счетоводни стандарти" (МСС), приета със Закона за счетоводството и дефинирана в т. 8 от Допълнителните разпоредби на този закон.

(а) Нови и изменени стандарти

По долу са изброени стандартите и измененията, които са издадени и ефективно са в сила за периоди започващи на или след 1 януари 2017 година.

- *МСС 7 (променен) Отчет за паричните потоци - относно инициатива за оповестявания (в сила за годишни периоди от 01.01.2017 г.).* Тази промяна е важно разяснение на самия стандарт с насока към информацията предоставяна на ползвателите на финансовите отчети, които да могат да подобрят разбирането си за ликвидността и финансовите операции на дружеството. Промяната изисква допълнителни оповестявания да бъдат направени относно промените в пасивите на дружеството във връзка с: (i) промени от финансова дейност, (ii) промени от получаването или загубата на контрол над дъщерни дружества, (iii) ефекти от курсови разлики, (iv) промени в справедливите стойности, и (v)

[1] Източник: НСИ, БНБ.
* Данните за 2017 са до 30.09.2017
** Данните за 2017 са към 31.10.2017

други промени. Изискванията за оповестяванията на промените в пасивите произлизащи от финансова дейност е необходимо да се представят отделно от промените при всички останали активи и пасиви. Дружеството се е съобразило с допълненията на този стандарт и е представило равнение на начални и крайни салда на задълженията, възникващи от финансови дейности и промените в тях, включително на промени, произтичащи от парични потоци и непарични промени.

- *МСС 12 (променен) Данъци върху дохода (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2017 г.) - признаването на отсрочени данъчни активи за нереализирани загуби.* Тази промяна уточнява следното: 1) нереализираните загуби на дългови инструменти оценявани по справедлива стойност и за данъчни цели - по цена на придобиване, водят до възникването на намаляеми временни разлики; 2) предположенията за бъдещи данъчни печалби не следва да включват ефекти от намаления в резултат на намаляеми временни разлики; 3) ако според данъчното законодателство има ограничения за усвояването на данъчни загуби, прегледа и оценката на отсрочените данъчни активи трябва да бъде направена в комбинация с останалите отсрочени данъчни активи от същия вид. Измененията в стандарта не оказват съществено влияние върху финансовите отчети на дружеството.

(б) Нови и изменени стандарти, одобрени за прилагане от ЕК и които не са приложени на по-ранна при изготвянето на този финансов отчет.

- *МСФО 9 Финансови инструменти, в сила от 1 януари 2018г. и произтичащи от това изменения на МСС 1, 2, 8, 10, 12, 20, 21, 23, 28, 32, 33, 36, 37 и 39, МСФО 1, 2, 3, 4, 5, 7 и 13, Разяснения 2, 5, 10, 12, 16 и 19 на КРМСФО и Разяснение 27 на ПКР.* Този стандарт заменя МСС 39 и отменя Разяснение 9 на КРМСФО, като установява принципи, правила и критерии за класификация и оценка на финансовите активи, вкл. хибридните договори. Той въвежда изискване класификацията на финансовите активи да бъда правена на база бизнес модела на предприятието за тяхното управление и на характеристиките на договорените парични потоци на съответните активи, като се въвеждат две основни групи и респ. типа оценки – по амортизируема и по справедлива стойност. Моделът на обезценка в МСФО 9 заменя модела на „възникналата загуба" в МСС 39 с модел на „очаквана кредитна загуба", което означава, че няма да е нужно да има събитие, свързано със загуба преди да се признае обезценка.

  Дружеството не очаква МСФО 9 да има значим ефект върху финансовите отчети. Класификацията и оценяването на финансовите инструменти на дружеството не се очаква да се променят съществено в условията на МСФО 9, поради характера на дейността на дружеството и видовете финансови инструменти, с които то разполага. На база на бизнес модела на дружеството за управление на финансовите активи и характеристиките на произтичащите договорни парични потоци, ръководството е приело да класифицира финансовите активи основно в категорията „Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност".
  Дружеството е възприело следния подход за класификация на финансовите активи при преминаване от категории на МСС 39 към категории на МСФО 9:

Категории по МСС 39	**Категории по МСФО 9**
Кредити и вземания	Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност в т.ч.
	Парични средства
	Вземания по продажби
	Активи по договори с клиенти
	Предоставени заеми
Инвестиции, държани до падеж	Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалби и загуби	Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата
Финансови активи на разположение за продажба	Капиталови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

За оценка и измерване на очакваните кредитни загуби, ръководството е възприело следните подходи:

- Вземания по продажби, вземания по лизинг и активи по договори с клиенти – опростен подход, базиран на „очакван процент на неизпълнение", чрез използване на матрица на провизиите.
- Предоставени заеми – общ(тристепенен) подход, базиран на метода „вероятност от неизпълнение", като на всяка отчетна дата след първоначалното признаване дружеството оценява към кой етап се отнася финансовият актив, които е предмет на проверка за обезценка. Етапът определя съответните изисквания за обезценка.

Етап 1	**Етап 2**	**Етап 3**
Включва финансово стабилни финансови активи, които се очаква да бъдат обслужвани съгласно техните договорни условия и за които няма признаци за увеличен кредитен риск. Обезценка се формира на базата на очакваните загуби за следващите 12 месеца, а не за целия срок на заема.	Включва финансови активи, чиито кредитен риск се е увеличил значително след първоначалното им признаване, но няма обективно доказателство за обезценка. Преминаването към Етап 2 е предизвикано от относителната промяна в кредитния риск, а не от абсолютния кредитен риск към датата на отчитане. Обезценка се формира на базата на очакваните загуби за целия срок на заема.	Включва финансови активи, чиито кредитен риск се е увеличил значително след първоначалното им признаване и има обективно доказателство за обезценка. Обезценка се формира на базата на очакваните загуби за целия срок на заема.

Дружеството е възприело да представи ефектите от оценяването на финансовите активи при първоначалното прилагане на МСФО 9 като корекция в началното салдо на неразпределената печалба.

Всяка разлика между предишната балансова стойност и балансовата стойност към 01.01.2018 год. ще бъде призната в началното салдо на неразпределената печалба (или в друг компонент на собствения капитал, както е уместно) към 01.01.2018 год.

Дружеството все още не е финализирало методологиите за обезценка в условията на МСФО 9, но счита, че от прилагането на модела на очакваните кредитни загуби е възможно загубите от обезценка да се увеличат и да станат по - волатилни.

- *МСФО 15 Приходи по договори с клиенти, в сила от 01 януари 2018г. и произтичащи от това изменения на МСФО 1, 3 и 4, МСС 1, 2, 12, 16, 32, 34, 36, 37, 38, 39 и 40, Разяснение 12 на КРМСФО и Разяснения 27 и 32 на ПКР* . Този стандарт е изцяло нов стандарт. Той въвежда цялостен комплекс от принципи, правила и подходи за признаването, отчитането и оповестяването на информация относно вида, сумата, периода и несигурностите във връзка с приходите и паричните потоци, произхождащи от договори с контрагенти. Стандартът заменя действащите до този момент стандарти свързани с признаването на приходи, основно МСС 18 и МСС 11, Разяснения 13,15 и 18 на КРМСФО и Разяснение 31 на ПКР. Водещият принцип на новия стандарт е в създаването на модел от стъпки, чрез който определянето на параметрите и времето на прихода са съизмерими спрямо задължението на всяка от страните по сделката помежду им. Ключовите компоненти са: а) договори с клиенти с търговска същност и оценка на вероятността за събиране на договорените суми от страна на предприятието съгласно условията на дадения договор; б) идентифициране на отделните задължения за изпълнение по договора за стоки или услуги - разграничимост от останалите поети ангажименти по договора, от които клиентът би черпил изгоди; в) определяне на цена на операцията – сумата, която предприятието очаква, че има право да получи срещу прехвърлянето на съответната стока или услуга към клиента – особено внимание се отделя на променливия компонент в цената, финансовия компонент, както и на компонента, получаван в натура; г) разпределение на цената на операцията между отделните задължения за изпълнение по договора – обичайно на база самостоятелната продажна цена на всеки компонент; и д) моментът или периодът на признаване на прихода – при успешното изпълнение на задължение по договор чрез трансфериране на контрола върху обещаната стока или услуга, било то в даден момент или за определен период във времето. Стандартът допуска както пълно ретроспективно приложение, така и модифицирано ретроспективно приложение, от началото на текущия отчетен период, с определени оповестявания за предходните периоди;

Дружеството е извършило първоначална оценка на ефекта на МСФО 15 върху неговите финансови отчети. Ръководството не очаква, че новият Стандарт, при първоначалното прилагане, ще има значителен ефект върху тях. Моментът на признаване и оценяването на приходите на дружеството не се очаква да се променят съществено в условията на МСФО 15.

- *МСФО 16 Лизинг(в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2019 г. – не е приет от ЕК).* Този стандарт е с изцяло променена концепция. Той въвежда нови принципи за признаване, измерване и представяне на лизинги с цел да осигури по-достоверно и адекватно представяне на тези сделки както

за лизингополучателя, така и за лизингодателя. Стандартът ще замени действащия до този момент стандарт свързан с лизингите - МСС 17. Водещият принцип на новия стандарт е въвеждането на еднотипен модел на счетоводно третиране на лизингите при лизингополучателите - за всички лизингови договори с продължителност от повече от 12 месеца ще се признава актив „право на ползване", който ще се амортизира за периода на договора, и респективно, ще се отчита задължението по тези договори. Това е и съществената промяна в отчетната практика. При лизингодателя не би имало съществени промени и те биха продължили да отчитат лизингите по подобието на стария стандарт – като оперативни и финансови. Ранното приемане е разрешено за дружества, които прилагат МСФО 15 Приходи по договори с клиенти на или преди датата на първоначално прилагане на МСФО 16. Дружеството е започнало първоначална оценка на потенциалния ефект върху неговите финансови отчети. Ръководството не очаква МСФО 16 да има съществен ефект върху докладваните активи и пасиви.

(в) Други изменения

Следните промени не се очаква да имат съществено влияние върху финансовите отчети на дружеството:

- Класификация и оценяване на транзакции, свързани с плащания на база на акции (Промени в МСФО 2,в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. – не е приет от ЕК). Тези пояснения уточняват следното: (а) третирането на условията, свързани с придобиване на безусловни права при оценката и отчитането на сделки с плащане на базата на акции, уреждани с парични средства; (б) подход за класификация на споразуменията за плащане на базата на акции с елементи на нетен сетълмент за целите на удържане на личен данък на лицата от самото предприятие (под формата на инструменти на собствения капитал) – въвеждане на изключение от общото правило за постигане на практическо улеснение тези транзакции да се класифицират, така както щяха да се отчетат без опцията за нетен сетълмент; и (в) ново правило за отчитане при модификации на условията на транзакции за плащане на базата на акции, уреждани с парични средства към акции, уреждани чрез издаване на инструменти на собствения капитал;
- Изменения в МСФО 4 Застрахователни договори(в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. – не е приет от ЕК). Тази промяна е свързана с необходимостта от синхронизиране на отчитането при компании, които издават застрахователни договори, които попадат и в обхвата на МСФО 9, като представя два подхода за отчитането на приходи или разходи при определени финансови активи – подход на наслагване и подход на отсрочване.
- Изменения в МСС 40 Трансфер на инвестиционни имоти (в сила за годишни периоди от 01.07.2018 г. – не е приет от ЕК). Тази промяна е свързана с предоставяне на допълнително пояснение относно условията и критериите, които допускат трансфер към и от категория „инвестиционни имоти". Още по-специално, когато обектът на трансфер са сгради в строеж при смяна на употребата им. Такива трансфери са възможни и позволени, само когато са изпълнени или респ. когато вече не са изпълнени критериите и дефиницията за инвестиционни имоти – тогава се приема, че са налице доказателства за смяната на употребата им.
- КРМСФО 22 Сделки в чуждестранна валута и авансово плащане (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. – не е прието от ЕК). Това разяснение се отнася за отчитането на транзакции или части от

транзакции в чуждестранна валута при получаването на авансови плащания, преди признаването на самия актив, разход или приход. В тези случаи предприятията отчитат актив по предплатени суми (предплащания по доставки на активи или услуги) или задължение по отсрочени приходи (получени аванси от клиенти по продажби) и те се третират за немонетарни. При получаването на такива авансови плащания в чужда валута датата на транзакцията се използва за определяне на обменния курс, а ако има множество плащания – дата на транзакцията се определя за всяко отделно плащане.

- Подобрения в МСФО Цикъл 2014-2016 (м. декември 2016 г.) - подобрения в МСФО 12 (в сила за годишни периоди от 01.01.2017 г. – не е приет от ЕК), МСФО 1 и МСС 28 (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. – не са приети от ЕК). Тези подобрения внасят частични промени и редакции в съответните стандарти, основно с цел да премахнат съществуваща непоследователност или неясноти в приложението на правилата и изискванията на отделните стандарти, както и да се внесе по-прецизна терминология на понятия. Основно промените са насочени към следните обекти или операции: а) обхватът и изискванията към оповестяването по МСФО 12 са валидни и за дружества, класифицирани по реда МСФО като държани за продажба, за разпределение или като преустановени дейности; б) отменяне на някои изключения за прилагане на МСФО 1; и в) изборът на фондове за рисков капитал или други подобни предприятия относно оценката на техните участия в асоциирани или съвместни дружества по справедлива стойност в печалбата или загубата, който избор може да бъде правен на база индивидуална инвестиция, при първоначалното й признаване (МСС 28);

Финансовият отчет е изготвен в съответствие със счетоводния модел, основан на възстановимата историческа стойност, модифициран за инвестиционни имоти до справедлива стойност.

Дружеството води своите счетоводни регистри в български лев (BGN), който приема като негова отчетна валута за представяне. Данните в отчета и приложенията към него са представени в хиляди лева (BGN,000), освен ако не е посочено друго.

Отчетният период обхваща една календарна година - от 01 януари до 31 декември. Текущ отчетен период – 2017 година. Предходен отчетен период – 2016 година.

Дружеството е възприело да изготвя и представя един Отчет за всеобхватния доход.

Настоящият финансов отчет е индивидуален финансов отчет на дружеството.

2.2. Принцип-предположение за действащо предприятие

Принципът-предположение за действащо предприятие е фундаментален принцип при изготвянето на финансовите отчети. Съгласно принципа-предположение за действащо предприятие, предприятието обикновено се разглежда като продължаващо дейността си в обозримо бъдеще без намерение или необходимост от ликвидация, преустановяване на стопанската дейност или търсене на защита от кредиторите, вследствие на съществуващи закони или други нормативни разпоредби. Съответно, активите и пасивите се отчитат на база възможността на предприятието да реализира активите и да уреди пасивите си в нормалния ход на бизнеса. При оценката за това дали принципа-предположение за действащо предприятие е уместен, ръководството взема предвид цялата налична информация за обозримото бъдеще, която обхваща поне, но не се ограничава само до, дванадесетте месеца от края на отчетния период.

Финансовият отчет е изготвен на принципа-предположение за действащо предприятие, който предполага, че предприятието ще продължи дейността си в обозримото бъдеще. За 2017 година дружеството реализира загуба в размер на 2924 хил.лв. и за 2016 година в размер на 1856 хил. лв. През 2017 год. и 2016 год. обемът на продажбите е намалял съществено спрямо предходни отчетни периоди. Допълнително се наблюдава тенденция на повишаване на ликвидния риск и значително просрочие текущите задължения на дружеството с обща стойност към 31 декември 2017 година за 8261 хил.лв., от които за 7467 хил.лв. са просрочени над 360 дни. Тези условия показват наличието на съществена несигурност, която може да породи значително съмнение относно способността на дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие и поради това то да не бъде в състояние да реализира активите и да уреди пасивите си в нормалния ход на неговата дейност. Ръководството и основния собственик нямат намерение, нито необходимост да прекратят дейността на дружеството и неговото функциониране. Предвид, общата несигурност при сегашната неблагоприятна икономическа ситуация, Ръководството е взело превантивни мерки за оптимизиране на оперативната дейност и следване на стратегия, съсредоточена върху основните компетенции на предприятието. Във връзка с оценката на ръководството, която обхваща период, но не се ограничава до 24 месеца след края на отчетния период, че предприятието ще продължи дейността си в обозримото бъдеще е и обстоятелството, че дружеството няма съществени задължения към външни трети лица, има достатъчно ресурси за посрещане на ликвидните си нужди и текущите му активи превишават текущите задължения. До 2015 година продажбите на дружеството бяха ориентирани основно към износ за руския пазар, но през последните години приходите от продажби от този сегмент рязко намаляват. Вследствие на приложените компенсационни мерки стопанската активност на дружеството се запазва. За минимизиране на кредитния риск, произтичащ основно от просрочени вземания от свързани лица, които дружеството контролира, се провежда политика на строг контрол и се обмислят възможности за предприемане на алтернативни мерки за събиране на вземанията. Освен промяна на бизнес модела и приемане на нова стратегия за функциониране в променяща се среда, предприятието прилага режим на оптимизиране на разходите и политика на по-бърза и ефективна адаптация към променящия се пазар.

2.3.Сравнителни данни

Дружеството представя сравнителна информация във финансовите си отчети за една предходна година. Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират и преизчисляват, за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущия период. Дружеството изготвя и представя като компонент на пълния комплект на финансовите отчети и отчет за финансовото състояние към началото на най-ранния сравнителен период, когато:

• то прилага счетоводна политика със задна дата, прави преизчисление със задна дата на статии в своите финансови отчети или когато прекласифицира статии в своите финансови отчети; и

• прилагането със задна дата, преизчислението или прекласифицирането оказва съществено влияние върху информацията в отчета за финансовото състояние към началото на предходния период.

2.4. Отчетна валута

Функционалната валута и отчетната валута на представяне във финансовия отчет на дружеството е българският лев. От 1 юли 1997 г. левът е фиксиран в съответствие със Закона за БНБ към германската марка в съотношение BGN 1:DEM 1, а с въвеждането на еврото като официална валута на Европейския съюз – с еврото в съотношение BGN 1.95583:EUR 1.

При първоначално признаване, сделка в чуждестранна валута се записва във функционалната валута, като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният курс към момента на сделката или операцията. Паричните средства, вземанията и задълженията, като монетарни отчетни обекти, деноминирани в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута, като се прилага заключителният обменен курс на БНБ към 31 декември.

Немонетарните отчетни обекти в отчета за финансовото състояние, първоначално деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута, като се прилага историческият обменен курс към датата на операцията и последващо не се преоценяват по заключителен курс. Ефектите от курсовите разлики, свързани с уреждането на търговски сделки в чуждестранна валута или отчитането на търговски сделки в чуждестранна валута по курсове, които са различни, от тези, по които първоначално са били признати, се включват в печалбата или загубата в момента на възникването им, като се представят към "други доходи от дейността". Курсовите разлики от валутни заеми или други финансови операции се включват във финансовите приходи и разходи.

2.5.Приблизителни счетоводни оценки

Изготвянето на финансов отчет по Международните стандарти за финансово отчитане, изисква ръководството да направи някои приблизителни счетоводни оценки и предположения, които се отнасят до докладваните активи и пасиви, оповестените условни активи и пасиви, както и до признатите разходи и приходи за периода. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към края на отчетния период, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях.

Ключови приблизителни оценки и предположения с висока несигурност

Обезценка на имоти, машини и съоръжения

Към датата на всеки отчет ръководството на дружеството организира преглед за обезценка на имоти, машини и съоръжения. Ако са налице такива индикатори че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната преносна стойност то последната се изписва до възстановимата стойност на активите. Възстановимата стойност на имотите, машините и съоръжения е по-високата от двете: справедлива стойност без разходи за продажба или стойност при употреба. За определянето на стойността при употреба на активите бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност като се прилага дисконтова норма преди данъци която отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се отчитат в отчета за всеобхватния доход освен ако за дадения актив не е формиран преоценъчен резерв. Тогава обезценката се третира като намаление на този резерв, освен ако тя не надхвърля неговия размер и надвишението се включва като разход в отчета за всеобхватния доход.

Към 31.12.2017 г., ръководството е направило преглед за обезценка със съдействието на експертни технически лица на тези активи. В резултат на този преглед ръководството е преценило, че не са налице условия за обезценка. (Приложения 3)

Преоценена стойност на инвестиционни имоти

Справедливата стойност на инвестиционните имоти подлежи на преглед и оценка в края на всеки отчетен период и на датата на трансфера им от имоти в употреба в инвестиционни имоти, поради промяна на използването. За определянето на справедливата стойност обикновено се използват текущите цени на активен пазар за подобен имот със същото местонахождение и състояние. Предприятието има грижата да идентифицира всякакви различия в естеството, предназначението или състоянието на имота. (Приложение 5)

Обезценка на материални запаси

В края на всеки отчетен период ръководството на дружеството организира преглед за обезценка на материалните запаси.

Към 31.12.2017 г., ръководството е направило преглед за обезценка на наличните материали, стоки и незавършено производство. В резултат на този преглед за обезценка ръководството е преценило, че не са налице условия за обезценка (Приложение 8).

Нормален капацитет

Нормалният производствен капацитет на дружеството за производството по видове готова продукция е определен на база средното производсво за три последователни отчетни периода (години).

Обезценка на вземания

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави в края на всеки отчетен период. Дружеството е възприело подход за обезценка на търговски и други вземания от трети външни лица в размер на 100%, когато тяхната възраст и размер на просрочие е над една година и за събирането им има висока несигурност, а по отношение на свързаните предприятия се извършва индивидуална преценка на база финансово състояние и събираемост. (Приложения 9 и 10)

Провизии за гаранционно поддържане

Приблизителната оценка на разходите за гаранционна поддръжка, необходими за покриване на сегашното задължение се определя на база на минал опит на дружеството с подобни операции. и бъдещите очаквания за стойността на разходите за ремонт по групи реализирани стоки. Провизиите се преразглеждат в края на всеки отчетен период и се преизчисляват с цел да се отрази най-добрата текуща оценка. (Приложение 19).

2.6 Дефиниции и оценка на елементите на Отчета за финансовото състояние и Отчета за всеобхватния доход

2.6.1. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машини и съоръжения се отчитат и представят по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и загуба от обезценка.

Първоначално придобиване

При първоначалното придобиване, имотите, машините и съоръженията се оценяват по себестойност, която включва покупната цена, митническите такси и всички други преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние. Преките разходи са: разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка, разходите за монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, невъзстановими данъци и др.

Дружеството е определило стойностен праг от 700 лева, под който придобитите активи, независимо че притежават характеристики на дълготрайни материални активи се отчитат като текущ разход.

Последващи разходи

Извършените последващи разходи, свързани с имоти, машини, съоръжения и оборудване, които имат характер на подмяна на определени компоненти, възлови части и детайли, или на подобрения и реконструкция, се капитализират към стойността на съответния актив. Неамортизираната част на заменените компоненти се изписва от стойността на съответния актив и се признава като текущ разход.

Амортизация

Амортизацията се начислява в отчета за всеобхватния доход на база линейния метод за очаквания срок на полезен живот на имоти, машини и съоръжения. Земята не се амортизира. Очакваният полезен живот по групи активи е както следва:

Групи активи	2017 година	2016 година
Сгради	25 години	25 години
Съоръжения	25 години	25 години
Машини и оборудване	От 5 години до 25 години	От 5 години до 25 години
Транспортни средства	От 4 години до 25 години	От 5 години до 25 години
Стопански инвентар и други	От 7 години до 25години	От 7 години до 25години
Компютри	От 2 до 11години	От 2 до 11години

Определеният срок на годност на дълготрайните активи се преглежда в края на всяка година и при установяване на значителни отклонения спрямо очаквания бъдещ срок на използуване, същият се коригира. Корекцията се третира като промяна в приблизителната оценка и е в сила перспективно, от датата на извършване на промяната.

2.6.2 Нематериални активи

Нематериалните активи, придобити от предприятието се представят по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и загуба от обезценка.

Дружеството е определило стойностен праг от 700 лева, под който придобитите активи, независимо че притежават характеристики на дълготрайни нематериални активи се отчитат като текущ разход.

Предприятието оценява дали полезният живот на нематериален актив е ограничен или неограничен. Даден нематериален актив се разглежда като имащ неограничен полезен живот, когато на базата на анализ на съответните фактори, не съществува предвидимо ограничение за периода, през който се очаква активът да генерира нетни парични потоци за предприятието.

Амортизируемата сума на нематериален актив с ограничен полезен живот се разпределя на систематична база за периода на неговия полезен живот, прилага се линеен метод на амортизация и полезният живот по групи активи е както следва:

Групи активи	2017 година	2016 година
Програмни продукти	От 7 години до 11 години	От 5 години до 11 години
Други	7 години	7 години

Нематериален актив с неограничен полезен живот не се амортизира. В съответствие с МСС 36, предприятието тества за обезценка нематериален актив с неограничен полезен живот чрез сравняването на неговата възстановима стойност с балансовата му стойност ежегодно и когато съществува индикация, че нематериалният актив може да е обезценен. Предприятието не притежавава активи с неограничен полезен живот.

2.6.3. Инвестиционни имоти

Инвестиционни имоти са тези имоти, които дългосрочно се държат от дружеството за доходи от наеми и/или заради увеличение на стойността на капитала. Те са представени в отчета за финансовото състояние по тяхната справедлива стойност. Печалбите или загубите от промените в справедливата стойност на инвестиционните имоти се признават в отчета за всеобхватния доход към "други доходи", нетно за периода, през който са възникнали.

Инвестиционните имоти се отписват когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на "инвестиционните имоти" се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и отчетната стойност на актива към датата на продажбата.

Трансфери от и към групата "инвестиционните имоти" се прави, когато има промяна в употребата на даден имот. В случай на прехвърляне от "инвестиционни имоти" към "имоти за използване в собствената дейност" активът се завежда в новата си група по намерена историческа цена, която представлява справедливата му стойност към датата на прехвърлянето. Обратно, когато от "имоти за използване в собствената дейност" има прехвърляне към "инвестиционни имоти", активът се оценява по справедливата му стойност към датата на прехвърлянето, като разликата до отчетната стойност преди прехвърлянето се третира и представя към компонента "преоценъчен резерв" на собствения капитал.

2.6.4. Материални запаси

Материалните запаси се представят във финансовия отчет по по-ниската стойност от стойността им на придобиване и нетната им реализируема стойност.

Нетната реализируема стойност е очакваната продажна цена в нормална бизнес среда, намалена със стойността на разходите за довършителни дейности и разходи по продажбата. Тя се определя на база проучвания на пазара и експертна оценка.

Изписването на материалните запаси е по метода на средно претеглената цена, а цената им на придобиване включва разходи за придобиване и разходи, направени във връзка с доставянето им до определено местоположение и подготовката им за употреба.

2.6.5. Разходи по заеми

Разходите по заеми, които могат пряко да се припишат на придобиването, строителството или производството на актив, отговарящ на условията на МСС 23, се капитализират в стойността на актива като част от неговата

стойност. Другите разходи по заеми се признават като разход в периода, за който се отнасят. През отчетния период не са капитализирани разходи по заеми.

2.6.6. Финансови инструменти

Финансови активи

Дружеството класифицира своите финансови активи в следните категории: кредити и вземания. Класификацията е в зависимост от същността и предназначението на финансовите активи към датата на тяхното придобиване. Ръководството определя класификацията на финансовите активи на дружеството към датата на първоначалното им признаване в отчета за финансовото състояние.

Обичайно дружеството признава финансовите активи на датата на търгуване – датата, на която то се е обвързало да закупи съответните финансови активи. Всички финансови активи първоначално се оценяват по тяхната справедлива стойност, плюс преките разходи по транзакцията.

Финансовите активи се отписват когато правата за получаване на парични средства от тези активи са изтекли, или са прехвърлени и дружеството е прехвърлило съществената част от рисковете и ползите от собствеността върху актива на друго дружество. Ако дружеството продължава да държи съществената част от рисковете и ползите асоциирани със собствеността на даден трансфериран финансов актив, то продължава да признава актива в отчета за финансовото състояние, но признава също и обезпечено задължение (заем) за получените средства.

Кредити и вземания

Кредити и вземания са недеривативни финансови активи с фиксирани или установими плащания, които не се котират на активен пазар. Те се оценяват в отчета за финансовото състояние по тяхната амортизируема стойност при използването на метода на ефективната лихва, намалена с направена обезценка. Тези активи се включват в групата на текущите активи, когато матуритетът им е в рамките на 12 месеца или в един обичаен оперативен цикъл на дружеството, а останалите – като нетекущи. Тази група финансови активи включва: вземания от клиенти по продажби, други вземания от контрагенти и трети лица, парични средства и парични еквиваленти. Лихвеният доход по кредитите и вземанията се признава на база ефективна лихва, освен при краткосрочните вземания от клиенти с матуритет в рамките на обичайните кредитни условия.

Финансови пасиви и инструменти на собствен капитал

Дружеството класифицира дългови инструменти и инструменти на собствен капитал или като финансови задължения или като собствен капитал в зависимост от същността и условията в договор със съответния контрагент относно тези инструменти.

Финансови пасиви

Финансовите пасиви включват заеми (кредити), задължения към доставчици и други. Първоначално те се признават по справедлива стойност, нетно от преките разходи по транзакцията, а последващо – по амортизируема стойност по метода на ефективната лихва.

2.6.7. Търговски и други вземания

Търговски и други вземания се отчитат по тяхната отчетна стойност, намалена със загуба от обезценка. Приблизителна оценка за съмнителни, трудносъбираеми и несъбираеми вземания се прави, когато за

събираемостта на цялата сума съществува висока несигурност. Несъбираемите вземания се обезценяват изцяло, когато това обстоятелство се установи. Загубите от обезценка се представят в отчета за всеобхватния доход. Дружеството е възприело подход за обезценка на търговски и други вземания в размер на 100%, когато тяхната възраст и размер на просрочие е над една година и за събираемостта им съществува висока несигурност, а по отношение на свързаните предприятия, се извършва индивидуална преценка на база финансово състояние и събираемост. Когато фактори като естество на контрагента, географски сектори или други несигурности са индикатори за обезценка на по-ранна дата, то обезценката се извършва преди изтичане на едногодишния период. Дружеството използва коректива сметка за да намали стойността на вземанията, обезценени от кредитни загуби.

2.6.8. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и еквиваленти се състоят от парични наличности в каса, парични наличности в банкови сметки и краткосрочните депозити в банки, чийто оригинален матуритет е до 3 месеца.

За целите на изготвянето на Отчета за паричните потоци:

- Парични постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС (20%)
- Лихвите по получени инвестиционни кредити се включват като плащания за финансова дейност, лихвите свързани с кредити, обслужващи текущата дейност се включват в оперативна дейност
- Краткосрочно блокираните средства се третират като парични средства и парични еквиваленти
- Плащанията за дивиденти се включват като плащания за финансова дейност, а получените дивиденти като постъпления от оперативната дейност .

2.6.9. Лихвени заеми

Всички заеми се представят по себестойност (номинална стойност), която се приема за справедлива стойност на полученото по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми. След първоначалното признаване, лихвоносните заеми последващо се оценяват по амортизируема стойност, определена чрез прилагане на метода на ефективната лихва. Амортизирумата стойност се определя като са взети предвид всички видове такси, комисионни и други разходи, включително дисконт или премия, асоциирани с тези заеми. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход като финансови приходи/разходи през периода на амортизация или когато задълженията се отпишат или редуцират.

2.6.10. Лизинг

Финансов лизинг

Финансовият лизинг, при който се трансферира към дружеството съществената част от всички рискове и стопански изгоди, произтичащи от собствеността върху актива под финансов лизинг, се капитализира в счетоводния баланс на лизингополучателя като се представя като имоти, машини и оборудване под лизинг по цена на незабавна продажба или ако е по ниска – по настоящата стойност на минималните лизингови плащания. Придобитите под финансов лизинг активи се амортизират на база полезен живот на съответния актив.

Лизинговите плащания съдържат в определено съотношение финансовия разход (лихва) и приспадащата се част от лизинговото задължение (главница), така че да се постигне постоянен лихвен процент за оставащата

неизплатена част от главницата по лизинговото задължение. Определените на такава база лихвени разходи, свързани с наетия под финансов лизинг актив, се представят нетно със задължението към лизингодателя и се включват в отчета за доходите през периода на лизинговия договор, когато същите станат дължими.

Оперативен лизинг

Лизинг, при който наемодателят продължава да притежава съществената част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив се класифицира като оперативен лизинг. Плащанията/постъпленията по оперативния лизинг се признават като разходи/приходи в отчета за доходите на база линеен метод за периода на лизинга.

Дружеството отдава под наем в условията на оперативен лизинг имоти, съоръжения, машинини, оборудване и инвентар (Приложение 3)

2.6.11. Търговски и други задължения

Търговски и други задължения първоначално се отчитат по стойност на възникване, а впоследствие по амортизируема стойност.

2.6.12. Обезценка

Стойността на активите на предприятието се анализира периодично в края на всеки отчетен период, за да се прецени дали съществува индикация за обезценка. В случай, че съществуват такива признаци, се прави приблизителна оценка за възстановимата стойност на актива. Загуба от обезценка се признава винаги, когато текущата стойност на актива или на група активи, генериращи приходи, част от които е той, превишава възстановимата му стойност. Загуба от обезценка се отчита в отчета за всеобхватния доход.

2.6.13. Провизии

Провизии се признават в отчета за финансовото състояние когато предприятието е поело юридическо или конструктивно задължение в резултат на минало събитие и има вероятност да се реализира негативен паричен поток, за да се погаси задължението. Ако задължението има материален ефект, провизията се определя като очаквания бъдещ паричен поток се дисконтира със ставка преди данъци, която отразява текущата пазарна оценка на парите във времето и там, където е подходящо, специфичния за задължението риск.

2.6.14. Задължения към персонала по трудовото и социално законодателство.

Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите в дружеството се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на действуващото осигурително законодателство.

Основно задължение на работодателя е да извършва задължително осигуряване на наетия персонал за фонд "Пенсии", допълнително задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО), фонд "Общо заболяване и майчинство" (ОЗМ), фонд "Безработица", фонд "Трудова злополука и професионална болест" (ТЗПБ), фонд "Гарантирани вземания на работниците и служителите" (ГВРС), здравно и срещу безработица осигуряване.

Размерите на осигурителните вноски се утвърждават конкретно със Закона за бюджета на ДОО за съответната година и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съотношение, което се променя ежегодно и е определено с в чл. 6, ал. 3 от Кодекса социално осигуряване (КСО). Общият размер на вноската за фонд "Пенсии", ДЗПО, фонд "ОЗМ", фонд

"Безработица" и здравно осигуряване през 2017 г., възлиза на 31,3% (разпределено в общо съотношение работодател : осигурено лице 57:43) за работещите при условията на трета категория труд и 41,3% (разпределено в общо съотношение работодател: осигурено лице 56:44) за работещи при условия на втора категортия труд. През 2017 г. общият процент за трета категория труд е в размер на 32,3%, разпределено в общо съотношение работодател : осигурено лице 57:43, а за втора категория труд 42,3% при общо съотношение работодател : осигурено лице 56:44. В допълнение, изцяло за своя сметка работодателят прави осигурителна вноска за фонд "ТЗПБ" за 2017 г. в размер на 0,4% (за 2016 г. размерът е 0,4%).

Към дружеството няма създаден и функциониращ частен доброволен осигурителен фонд.

Осигурителните и пенсионни схеми, прилагани от дружеството в качеството му на работодател, се основават на българското законодателство и са планове с дефинирани вноски. При тези планове работодателят плаща месечно определени вноски в държавните фонд "Пенсии", фонд "ОЗМ", фонд "Безработица", фонд "ТЗПБ", фонд "ГВРС", както и в универсални и професионални пенсионни фондове – на база фиксирани по закон проценти и няма правно или конструктивно задължение да доплаща във фондовете бъдещи вноски в случаите, когато те нямат достатъчно да изплатят на съответните лица заработените от тях суми за периода на трудовия им стаж. Аналогично са задълженията по отношение на здравното осигуряване.

Съгласно разпоредбите на Кодекса на труда (КТ), работодателят има задължение да изплати при прекратяване на трудовия договор обезщетения за:

- неспазено предизвестие – брутно трудово възнаграждение за един месец;
- поради закриване на предприятието или на част от него, съкращаване в щата, намаляване на обема на работа и спиране на работа за повече от 15 дни – работника или служителя може да получи обезщетение в размер на брутното му трудово възнаграждение до 6 месеца по преценка на работодателя (съгл. Чл.222 ал.1 от КТ);
- при прекратяване на трудовия договор поради болест – не по-малко от брутното трудово месечно възнаграждение, увеличено с 50% за срок от два месеца;
- при пенсиониране – от 2 до 6 брутни месечни работни заплати според трудовия стаж в дружеството;
- за неизползван платен годишен отпуск – обезщетение за съответните години за времето, което се признава за трудов стаж.

След изплащането на посочените обезщетения за работодателя не произтичат други задължения към работниците и служителите.

Краткосрочните доходи за персонала под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки, (изискуеми в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналът е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия) се признават като разход в отчета за всеобхватния доход в периода, в който е положен трудът за тях или са изпълнени изискванията за тяхното получаване като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удръжки) в размер на недисконтираната им сума. Дължимите от дружеството вноски по социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход и задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на начисление на съответните доходи, с които те са свързани.

В края на всеки отчетен период дружеството прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсируеми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка в недисконтиран размер на разходите за самите

възнаграждения и разходите за вноски по задължителното обществено осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

Съгласно Кодекса на труда дружеството е задължено да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в предприятието може да варира между 2 и 6 брутни месечни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. По своите характеристики тези схеми представляват планове с дефинирани доходи.

За целта се прилага кредитния метод на прогнозните единици. Изчислението на размера на тези задължения налага участието на квалифицирани актюери, за да може да се определи тяхната сегашна стойност в края на всеки отчетен период, по която те се представят в отчета за финансовото състояние, коригирана с размера на изменението в стойността им, в печалби и загуби и/или в друг всеобхватен доход. Дружеството не е начислило задължения за обезщетение при пенсиониране, тъй като счита, че стойността им е несъществена спрямо представените данни във финансовият отчет, поради малобройната численост на работниците и служителите.

Дружеството признава задължения към персонала по доходи при напускане преди настъпване на пенсионна възраст, когато е демонстриран обвързващ ангажимент, на база анонсиран план, да се прекрати трудовият договор със съответните лица без да има възможност да се отмени, или при формалното издаване на документите за доброволно напускане. Доходи при напускане, платими повече от 12 месеца, се дисконтират и представят в отчета за финансовото състояние по тяхната сегашна стойност.

Дружеството не е начислило провизии за обещетения на служителите при пенсиониране, защото преценява, че размера на тези евентуални разходи няма да има съществен характер спрямо данните от финансовия отчет.

2.6.15. Приходи

Приходите се признават на база принципа на начисляване и до степен, до която стопанските изгоди се придобиват от дружеството и доколкото приходите могат да се оценят надеждно.

Приходи от продажба на активи се признават, когато всички съществени рискове и изгоди от собствеността на активите се прехвърлят на купувача.

Приходите от продажба на услуги се признават като се отчита на етапа на завършеност на сделката в края на отчетния период, ако този етап може да бъде надеждно измерен, както и разходите, извършени по сделката и разходите по приключването.

При продажби на изплащане, приходът се признава на датата на продажбата без лихвите.

Финансови приходи

Финансовите приходи включват приходи от лихви от вложени средства, печалби от операции в чуждестранна валута, печалби от операции с финансови инструменти, получени дивиденти от участия.

2.6.16. Разходи

Оперативни разходи

Разходите се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост.

Финансови разходи

Финансовите разходи включват разходи за лихви по заеми, загуби от операции в чуждестранна валута, други банкови такси и комисионни.

2.6.17. Корпоративен данък

Корпоративен данък върху печалбата за годината включва текущ и отсрочен данък. Съгласно българското законодателство предприятието дължи данък върху печалбата при ставка 10% за 2017 г. (10% за 2016г.). За 2018 година данъчната ставка е непроменена.

Текущ данък е сумата на данъка, който трябва да се плати върху облагаемата печалба за периода, въз основа на ефективната данъчна ставка към датата на изготвяне на финансовия отчет.

Отсрочени данъци се начисляват като се използува балансов метод на задълженията (балансовия пасивен метод), който позволява да се отчитат временни разлики между текущата стойност на активите и пасивите за целите на счетоводното отчитане и за данъчни цели.

Сумата на отсрочените данъци е базирана на очаквания начин за реализация на активите и пасивите. Активите и пасивите по отсрочени данъци се оценяват по данъчни ставки, които се очаква да бъдат в сила за периода, когато активът се реализира или пасивът се уреди, съгласно данъчните закони, действащи към датата на съставяне на финансовия отчет.

Отсрочен данъчен актив се признава само тогава, когато могат да се получат данъчни ползи срещу, които актива може да се оползотвори.

Отсрочените данъчни активи се намаляват до размера на тези, за които бъдещата изгода вече не е вероятно да бъде реализирана.

2.6.18. Счетоводно отчитане на безвъзмездни средства, предоставени от държавата и оповестяване на държавна помощ

Дарение от публични институции се признава първоначално като отсрочен доход (финансиране), когато е налице разумна сигурност, че то ще бъде получено от дружеството, и че последното е спазило и спазва условията и изискванията по дарението.

Дарение от публични институции, свързано с компенсиране на направени разходи, се признава в текущите печалби и загуби на систематична база за същия период, през който са признати и разходите.

Дарение от публични институции, свързано с компенсиране на инвестиционни разходи за придобиване на актив, се признава в текущите печалби и загуби на систематична база за целия период на полезен живот на актива, обичайно в размера на призната в разходите амортизация.

2.6.19. Собствен капитал

„Мадара" АД е акционерно дружество и е задължено да регистрира в Търговския регистър определен размер на акционерен капитал, който да служи като обезпечение на кредиторите на дружеството за изпълнение на техните вземания към него. Акционерите отговарят за задълженията на дружеството до размера на своето акционерно участие в капитала и могат да претендират връщане на това участие само в производство по ликвидация или несъстоятелност.

Съгласно изискванията на Търговския закон и Устава дружеството е длъжно да формира и фонд Резервен, като източници на фонда могат да бъдат:

- най-малко една десета от печалбата, която се отделя, докато средствата във фонда достигнат една десета част от капитала
- средствата, получени над номиналната стойност на акциите при издаването им (премиен резерв)

- сумата на допълнителните плащания, които правят акционерите срещу предоставени им предимства за акциите
- други източници, определени по решение на Общото събрание.

Средствата от фонда могат да се използват само за покриване на годишната загуба и на загуби от предходни години. Когато средствата във фонда надхвърлят определената част от капитала, средствата над тази сума могат да бъдат използвани за увеличаване на капитала.

3. ИМОТИ, МАШИНИ И СЪОРЪЖЕНИЯ

	Земя	Сгради	Съоръжения	Машини, оборудване и инвентар	Транспортни средства	Стопански инвентар	Компютри	В строеж	Общо
2017 година									
Отчетна стойност									
Салдо към 1 януари	**2 893**	**10 461**	**3 840**	**14 214**	**1 389**	**1 177**	**278**	**6 082**	**40 334**
Постъпили	-	-	-	16	18	-	1	864	899
Излезли	-	(488)	(1)	(66)	(140)	(1)		(490)	**(1 186)**
Трансфер	-	2 244	723	1 137	157	-		(4 261)	-
Салдо към 31 декември	**2 893**	**12 217**	**4 562**	**15 301**	**1 424**	**1 176**	**279**	**2 195**	**40 047**
Амортизация									
Салдо към 1 януари	**-**	**4 561**	**2 782**	**6 841**	**785**	**832**	**224**	**-**	**16 025**
Начислена за периода	-	417	88	1 027	98	88	23	-	1 741
Отписана за периода	-	(426)	-	(60)	(132)	(1)	-	-	**(619)**
Салдо към 31 декември	**-**	**4 552**	**2 870**	**7 808**	**751**	**919**	**247**	**-**	**17 147**
Преносна стойност									
на 1 януари	**2 893**	**5 900**	**1 058**	**7 373**	**604**	**345**	**54**	**6 082**	**24 309**
на 31 декември	**2 893**	**7 665**	**1 692**	**7 493**	**673**	**257**	**32**	**2 195**	**22 900**
2016 година									
Отчетна стойност									
Салдо към 1 януари	**2 893**	**10 461**	**3 840**	**13 947**	**1 311**	**1 158**	**274**	**5 488**	**39 372**
Постъпили	-	-	-	258	35	20	9	656	978
Излезли	-	-	-	(10)	-	(1)	(5)	-	**(16)**
Трансфер	-	-	-	19	43	-	-	(62)	-
Салдо към 31 декември	**2 893**	**10 461**	**3 840**	**14 214**	**1 389**	**1 177**	**278**	**6 082**	**40 334**
Амортизация									
Салдо към 1 януари	**-**	**4 144**	**2 680**	**5 789**	**694**	**735**	**205**	**-**	**14 247**
Начислена за периода	-	417	102	1 059	91	98	25	-	1 792
Отписана за периода	-		-	(7)	-	(1)	(6)	-	**(14)**
Салдо към 31 декември	**-**	**4 561**	**2 782**	**6 841**	**785**	**832**	**224**	**-**	**16 025**
Преносна стойност									
на 1 януари	**2 893**	**6 317**	**1 160**	**8 158**	**617**	**423**	**69**	**5 488**	**25 125**
на 31 декември	**2 893**	**5 900**	**1 058**	**7 373**	**604**	**345**	**54**	**6 082**	**24 309**

Активи в процес на придобиване :	**31 декември 2017** BGN'000	**31 декември 2016** BGN'000
Сграда Автомост	396	-
Сграда Августа	217	1 505
Ремонт сграда РМЦ	1 098	1 735
Сграда производствена ТИАТ	274	805
Нов монтажен цех	-	318
Сграда административна ТИАТ	81	231
Мотокари дизелови	-	158
Ремонт ковашка преса	-	169
Ремонт склад филтри	75	164
Дробометна машина	-	165
Вертикална планировка	-	167
Маси формовъчма линия-ЛЦ	-	109
Кладенец дълбок сондаж	-	136
Ремонт трансформатори	-	51
Компресор	-	29
Ветрогенератори	-	4
Други	54	336
Общо	**2 195**	**6 082**

Преглед за обезценка

Извършен е преглед на всички значими дълготрайни материални активи към 31 декември 2017 година с цел проверка на наличие на данни за обезценка, в резултат на което е установено, че няма данни за обезценка.

Други данни

Отчетната стойност на **напълно амортизираните имоти, машини и съоръжения,** които се ползват в дейността на дружеството по групи активи са както следва:

	31 декември 2017 BGN'000	**31 декември 2016** BGN'000
Сгради	37	37
Съоръжения	1 796	1 743
Машини и оборудване	3 044	2 759
Транспортни средства	166	262
Стопански инвентар	460	395
Компютри	160	147
Общо	**5 663**	**5 343**

Отчетната стойност **на временно неизползваните имоти, машини и съоръжения** е както следва:

	31 декември 2017 BGN'000	**31 декември 2016** BGN'000
Сгради	4 327	4 111
Съоръжения	518	194
Машини	865	328
Транспортни средства	77	76
Стопански инвентар	36	57
Общо	**5 823**	**4 766**

Към 31 декември има наложени ограничения и **учредени ипотеки** върху имоти, машини и съоръжения на дружеството с преносна стойност както следва:

	31 декември 2017 BGN'000	31 декември 2016 BGN'000
Машини и оборудване	580	1 050
Общо	**580**	**1 050**

Оперативен лизинг

Дружеството е наемател по договор за оперативен лизинг на машини и транспортни средства. Договорите са сключени за срок от една година и клауза, ако след изтичане на наемния срок наемателя продължи да ползва актива/ите, то договора се счита за безсрочен. Договорите не съдържат клаузи за значителни лизингови ангажименти от страна на лизингополучателя. Общата сума призната като разход по договорите за оперативен лизинг за отчетния период е 7 хил.лв. (2016 г. – 28 хил.лв.).

	31 декември 2017 BGN'000	31 декември 2016 BGN'000
Минимални лизингови плащания по периоди:		
До 1 година	4	17
От 2 до 5 години	15	67
Обща стойност на минималните лизингови плащания	**19**	**84**

Дружеството отдава под наем при условия на оперативен лизинг площи, машини, съоръжения и транспортни средства. Лизинговите договори са сключени със срок на действие 1 година и клауза, ако след изтичане на наемния срок наемателят продължи да ползва актива/ите, то договорът се счита за безсрочен. Договорите не съдържат клаузи за значителни лизингови ангажименти от страна на лизингодателя и могат да бъдат прекратени при изтичане срока на договора; взаимно съгласие между страните; при неплащане на три наемни вноски.

Общата сума призната като приход по договори за оперативен лизинг е 310 хил.лв. (2016 г. – 318 хил.лв.).

	31 декември 2017 BGN'000	31 декември 2016 BGN'000
Минимални лизингови плащания по периоди:		
До 1 година	317	304
От 2 до 5 години	1 268	1 215
Обща стойност на минималните лизингови плащания	**1 585**	**1 519**

4. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

	Софтуер BGN'000	Други BGN'000	Общо BGN'000
2017 година			
Отчетна стойност			
Салдо към 1 януари	**68**	**31**	**99**
Салдо към 31 декември	**68**	**31**	**99**
Амортизация			
Салдо към 1 януари	**54**	**27**	**81**
Начислена за периода	2	1	3
Салдо към 31 декември	**56**	**28**	**84**

Преносна стойност			
На 1 януари	14	4	18
На 31 декември	12	3	15
2016 година			
Отчетна стойност			
Салдо към 1 януари	68	31	99
Салдо към 31 декември	68	31	99
Амортизация			
Салдо към 1 януари	49	26	75
Начислена за периода	5	1	6
Салдо към 31 декември	54	27	81
Преносна стойност			
На 1 януари	19	5	24
На 31 декември	14	4	18

Преглед за обезценка

Извършен е преглед на всички значими нематериални активи към 31 декември 2017 година с цел проверка на наличие на данни за обезценка, в резултат на което е установено, че няма данни за обезценка.

Други данни

Отчетната стойност на **напълно амортизираните** нематериални активи, които се ползват в дейността на дружеството по групи активи са както следва:

	31 декември 2017 BGN'000	31 декември 2016 BGN'000
Софтуер	47	47
Други	24	24
Общо	71	71

5. ИНВЕСТИЦИОННИ ИМОТИ

	Сгради	Съоръжения	В строеж и подобрения	Общо
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
2017 година				
Салдо към 1 януари	11 184	32	355	11 571
Отписани	(9)	-	(175)	(184)
Салдо към 31 декември	11 175	32	180	11 387
2016 година				
Салдо към 1 януари	11 184	32	344	11 560
Постъпили	-	-	11	11
Салдо към 31 декември	11 184	32	355	11 571

Инвестиционните имоти се представят в отчета за финансовото състояние по справедлива стойност, определена от независим лицензиран оценител. Като такива са класифицирани сгради и съоръжения към тях.

Договорите за наем са дългосрочни. Оставащите срокове и стойността на бъдещите минимални наемни плащания съгласно договорите, са както следва:

	31 декември 2017 BGN'000	31 декември 2016 BGN'000
Минимални плащания по периоди:		
До 1 година	124	124
От 2 до 5 години	496	496
От 6 до 10 години	620	620
Обща стойност на минималните плащания	**1 240**	**1 240**

Към 31 декември 2017 г. и към 31 декември 2016 г. няма **учредени ипотеки** върху инвестиционни имоти, собственост на дружеството.

6. ДЪЛГОСРОЧНИ ВЗЕМАНИЯ ОТ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

	31 декември 2017 BGN'000	31 декември 2016 BGN'000
СФК Агро ООД – предоставени заеми	1 242	1 625
Мадара ЛЦ ООД – предоставени заеми	87	99
СФК Стройко ЕООД	38	44
Общо	**1 367**	**1 768**

Анализ на падежите	С ненастъпил падеж BGN'000	Просрочени до 3 месеца BGN'000	Просрочени до 6 месеца BGN'000	Просрочени до 1 година BGN'000	Просрочени над 1 година BGN'000	Общо BGN'000
Заеми	1 367	-	-	-	-	1 367
Общо	**1 367**	-	-	-	-	**1 367**

.

През 2017 година не е извършено предоговаряне на падежните срокове на вземанията.

Условията по предоставения заем са както следва:

Заемополучател:	**СФК Агро ООД**
Договорен размер на заема	1 011 хил.лв.
Лихвен процент	5 % годишно
Падеж	31.12.2024 година
Обезпечение	няма
Цел на заема	Оборотни средства
Салдо към 31 декември 2017, в т.ч	1 242 хил.лв. (2016 г. – 1 625 хил.лв.)
лихва	231 хил.лв. (2016 г. – 614 хил.лв.)

Заемополучател:	**Мадара ЛЦ ООД**
Договорен размер на заема	73 хил.лв.
Лихвен процент	5 % годишно
Падеж	31.12.2020 година
Обезпечение	няма
Цел на заема	Оборотни средства
Салдо към 31 декември 2017, в т.ч	87 хил.лв. (2016 г. – 99 хил.лв.)
лихва	14 хил.лв. (2016 г. – 27 хил.лв.)

Заемополучател:	**СФК Стройко ООД**
Договорен размер на заема	50 хил.лв.
Лихвен процент	3 % годишно
Падеж	30.04.2025 година
Обезпечение	Няма
Цел на заема	Оборотни средства
Салдо към 31 декември 2017 г., в т.ч.:	53 хил.лв.
лихва	3 хил.лв.
Текущи вземания с падеж 2018 г.	15 хил.лв.
Нетекущи вземания с падеж 2019 - 2025 г.	38 хил.лв.

7. МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ

	31 декември 2017 BGN'000	31 декември 2016 BGN'000
Продукция	10 938	11 342
Материали	6 355	6 807
Стоки	4 905	5 503
Полуфабрикати	493	514
Незавършено производство	203	190
Общо	**22 894**	**24 356**

Готовата продукция по видове е:	31 декември 2017 BGN'000	31 декември 2016 BGN'000
Двигателни мостове за товарни автомобили	6 855	8 281
Селскостопански машини	555	712
Резервни части за двигателни мостове	3 096	1 916
Отливки	306	306
Резервни части за селскостопански машини	50	50
Експериментални модели	9	20
Инструменти	38	38
Други	29	19
Общо	**10 938**	**11 342**

Материалите по видове са:	31 декември 2017 BGN'000	31 декември 2016 BGN'000
Машиностроителни детайли	3 790	4 087
Стомани	957	976
Инструменти	688	795
Скрап	490	504
Материали за леярско производство	170	171
Цветни метали	106	106
Материали за производство на мебели	43	44
Горивни и смазочни материали	15	16
Други	96	108
Общо	**6 355**	**6 807**

Стоките по видове са:	**31 декември 2017** BGN'000	**31 декември 2016** BGN'000
Резервни части за мостове	1 660	2 146
Детайли за монтаж	2 225	2 263
Селскостопански машини	602	656
Стомани	64	66
Цветни метали	24	24
Инструменти	16	16
Други	314	332
Общо	**4 905**	**5 503**

Комисия от специалисти в дружеството е извършила преглед на наличните материални запаси към 31 декември 2017 година, за да прецени дали са налице условия за обезценка до нетна реализируема стойност, съгласно изискванията на МСС 2 "Материални запаси". В резултат на този преглед е установено, че наличните към 31 декември 2017 година материални запаси не включват наличности, за които нетната реализируема стойност е по-ниска от отчетната им стойност.

8. ВЗЕМАНИЯ ОТ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

	31 декември 2017 BGN'000	**31 декември 2016** BGN'000
Вземания по продажби	5 359	12 585
Обезценка на вземания по продажби	(31)	(50)
Предплатени лихви по получени заеми	-	64
Предоставени заеми – текуща част (Приложение 6)	15	6
Общо	**5 343**	**12 605**

Анализ на падежите	**С ненастъпил падеж** BGN'000	**Просрочени до 3 месеца** BGN'000	**Просрочени до 6 месеца** BGN'000	**Просрочени до 1 година** BGN'000	**Просрочени над 1 година** BGN'000	**Общо** BGN'000
Продажби	319	457	354	684	3 545	5 359
Общо	319	457	354	684	3 545	5 359

През 2017 година не е извършвано предоговаряне на падежните срокове на вземанията. Вземанията от свързани лица са договорени на разсрочено плащане до 30 дни.

Вземания по продажби:	**31.Декември.17** BGN'000	**31.Декември.16** BGN'000
Мадара Агро ЕООД	3 713	10 560
Мадара СФК ООД	148	354
Мадара Автомост ЕООД	957	1 079
Мадара ЗКВ ЕООД	488	516
Бялалес ЕООД	26	26
Обезценка на вземания по продажби	(18)	(18)
СФК Агро ООД	13	32
Обезценка на вземания по продажби	(13)	(32)
Мадара Транс ООД	4	8
Мадара Ресори ЕООД	9	10
СФК Стройко ЕООД	1	-
Общо	**5 328**	**12 535**

9. ТЪРГОВСКИ И ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ

	31 декември 2017 BGN'000	31 декември 2016 BGN'000
Вземания от клиенти по продажби	13	9
Обезценка на несъбираеми вземания	-	(3)
Вземания от клиенти, нетно от обезценка	**13**	**6**
Предплатени суми	17	46
Съдебни и присъдени вземания	28	22
Депозити по съдебни дела	20	20
Други	5	50
Общо	**83**	**144**

Анализ на падежите	С ненастъпил падеж	Просрочени до 3 месеца	Просрочени до 6 месеца	Просрочени до 1 година	Просрочени над 1 година	Общо
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Продажби	-	3	1	6	3	13
Общо	**-**	**3**	**1**	**6**	**3**	**13**

През 2017 година не е извършвано предоговаряне на падежните срокове на вземанията. Дружеството е договорило разсрочено плащане от 3 до 30 дни с някои от своите клиенти.

Предплатените суми включват:	31 декември 2017 BGN'000	31 декември 2016 BGN'000
Предплатени суми за застраховки и абонамент	5	9
Предоставени аванси за материали и стоки	11	24
Предоставени аванси за услуги	-	13
Общо	**16**	**46**

Движение в обезценките, вкл. от свързани лица:	31 декември 2017 BGN'000	31 декември 2016 BGN'000
Салдо към 1 януари	**53**	**152**
Възстановени		
· вземания от клиенти по продажби	-	(75)
Отписани		
· вземания от клиенти по продажби	(22)	(24)
Салдо към 31 декември	**31**	**53**

10. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	31 декември 2017 BGN'000	31 декември 2016 BGN'000
Парични средства в каса	13	15
Парични средства по разплащателни сметки в банки	10	18
Блокирани парични средства	32	32
Общо	**55**	**65**

Блокираните парични средства представляват обезпечение по банкови гаранции.

11. СОБСТВЕН КАПИТАЛ

	31 декември 2017 BGN'000	31 декември 2016 BGN'000
Основен акционерен капитал	1 346	1 346
Преоценъчен резерв	4 655	4 672
Законов резерв	336	336
Допълнителни резерви	32 482	32 482
Натрупани печалби	15 048	18 018
Общо	**53 867**	**56 854**

Основен акционерен капитал

Регистрираният акционерен капитал на „Мадара" АД е 1 346 хил.лв, разпределен в 1 345 949 броя поименни акции с номинална стойност 1 (един) лев всяка от тях.

Преоценъчен резерв

Преоценъчният резерв възлизащ на 4 655 хил.лв е възникнал в резултат на оценка на инвестиционни имоти до справедлива стойност. Преоценъчния резерв се отписва при отписване на инвестиционните имоти.

Законов резерв

Формиран от разпределение на печалби по реда на Търговския закон по решение на ОСА.

Допълнителни резерви

Допълнителните резерви са формирани за сметка на печалби от предходни отчетни периоди.

Натрупани печалби

Натрупаните печалби включват непокрита загуба от минали години в размер на 22 676 хил.лв, загуба от текущия отчетен период в размер на 2 924 хил.лв и неразпределена печалба от минали отчетни периоди 40 648 хил.лв.

12. ДЪЛГОСРОЧНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

	31 декември 2017 BGN'000	31 декември 2016 BGN'000
СФК В. Симеонов ЕООД – по заеми	838	984
Общо	**838**	**984**

Анализ на падежите	С ненастъпил падеж	Просрочени до 3 месеца	Просрочени до 6 месеца	Просрочени до 1 година	Просрочени над 1 година	Общо
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Заеми	838	-	-	-	-	838
Общо	**838**	-	-	-	-	838

Условията по заема са както следва:

Заемодател:	**СФК В. Симеонов ЕООД**
Договорен размер на заема	1 278 хил.лв.
Лихвен процент	6,5 % годишно
Падеж	30.09.2024 г.
Обезпечение	Няма
Цел на заема	По договор за цесия
Салдо към 31 декември 2017 година, в т.ч.:	985 хил.лв (2016 г. - 984 хил.лв.)
лихва	няма (2016 г. – няма)

Задължението е прехвърлено съгласно договор за цесия от 28.06.2004 г. от Обединена Българска Банка АД на СФК В.Симеонов ЕООД. През 2010 г. е постигнато споразумение за погасяване на заема до 2029 г. и превалутиране на дълга към 01.01.2010 г. от щ.долари в лева. През 2016 г. е извършено предоговаряне на падежните срокове на задълженията, като полученият заем следва да се възстанови до 30.09.2024 г. През предходната година е предоговорен лихвения процент от 7% на 6,5%.

Представено е в отчета за финансовото състояние по падежи както следва:

- 2018 г. – краткосрочни задължения 147 хил.лв
- 2019 г. – 2024 г. – дългосрочни задължения 838 хил.лв

13. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО БАНКОВИ ЗАЕМИ

	дългосрочна част	**краткосрочна част**	**Общо**
	BGN'000	**BGN'000**	**BGN'000**
31 декември 2017			
Задължения по банкови заеми	-	30	30
Общо	**-**	**30**	30
31 декември 2016			
Задължения по банкови заеми	15	318	333
Общо	**15**	**318**	**333**

Анализ на падежите	**С ненастъпил падеж**	**Просрочени до 3 месеца**	**Просрочени до 6 месеца**	**Просрочени до 1 година**	**Просрочени над 1 година**	**Общо**
	BGN'000	**BGN'000**	**BGN'000**	**BGN'000**	**BGN'000**	**BGN'000**
Заеми	30	-	-	-	-	**30**
Общо	**30**	**-**	**-**	**-**	**-**	**30**

През 2017 година не е извършвано предоговаряне на падежните срокове на задълженията.

Получени банкови заеми

Вид валута	*Договорена сума на заема*	*Падеж*	31.12.2017 *Нетекуща част*	*Текуща част*	*Общо*	31.12.2016 *Нетекуща част*	*Текуща част*	*Общо*
	'000		*BGN'000*	*BGN'000*	*BGN'000*	*BGN'000*	*BGN'000*	*BGN'000*
Инвестиционни заеми								
евро	436	15.01.2018	-	30	**30**	15	193	**208**
евро	728	15.05.2017	-	-	-	-	125	**125**
Общо			**-**	**30**	**30**	**15**	**318**	**333**

Получените заеми в евро са договорени при лихвен процент определен на база 1-месечен EURIBOR плюс надбавка 4.9 пункта (2016 г. –1-месечен EURIBOR плюс надбавка 4.9 пункта).

Обезпеченията по заеми са оповестени в Приложения 3 и 5.

Равнение на пасивите, възникващи от финансова дейност:

	Салдо на 31.12.2016	Парични промени		Промени с непаричен характер		Салдо на 31.12.2017
		постъпления	плащания	лихви	прихващане	
Търговски заеми	984	-	-	62	(61)	985
Банкови заеми	333	-	(310)	7	-	30
Общо пасиви от финансова дейност	**1 317**	**-**	**(310)**	**69**	**(61)**	**1 015**

14. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

	31 декември 2017 BGN'000	31 декември 2016 BGN'000
Задължения за доставка на стоки и услуги	7 779	14 966
Задължения по договори за заеми – текуща част, Приложение 13	147	-
Общо	**7 926**	**14 966**

Анализ на падежите	**С ненастъпил падеж**	**Просрочени до 3 месеца**	**Просрочени до 6 месеца**	**Просрочени до 1 година**	**Просрочени над 1 година**	**Общо**
	BGN'000	**BGN'000**	**BGN'000**	**BGN'000**	**BGN'000**	**BGN'000**
Доставки	28	107	55	122	7 467	7 779
Общо	**28**	**107**	**55**	**122**	**7 467**	**7 779**

През 2017 година не е извършвано предоговаряне на падежните срокове на задълженията. Дружеството е договорило разсрочено плащане с доставчиците свързани лица до 30 дни

Задължения за доставки:	**31.Декември.17 BGN'000**	**31.Декември.16 BGN'000**
Мадара СФК ООД	7 382	14 459
Мадара Терм ЕООД	225	225

Мадара РМЦ ООД	1	118
Мадара Моторем ЕООД	-	62
Мадара Транс ООД	32	18
Мадара Трейд ЕООД	54	18
СФК Авто ООД	52	39
СФК Трак ООД	2	1
СФК В.Симеонов ЕООД	5	-
Мадара КОВ ЕООД	7	-
Мадара Инструмент ООД	14	4
Мадара Агро ЕООД	5	22
Общо	**7 779**	**14 966**

15. ТЪРГОВСКИ И ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

	31 декември 2017 BGN'000	31 декември 2016 BGN'000
Задължения за доставка на стоки и услуги	161	202
Задължения по заеми – текуща част Приложение 14	30	318
Задължения за дивиденти	-	64
Други	2	3
Общо	**193**	**587**

Анализ на падежите	С ненастъпил падеж BGN'000	Просрочени до 3 месеца BGN'000	Просрочени до 6 месеца BGN'000	Просрочени до 1 година BGN'000	Просрочени над 1 година BGN'000	Общо BGN'000
Доставки	103	25	-	-	33	161
Общо	**103**	**25**	**-**	**-**	**33**	**161**

През 2017 година не е извършвано предоговаряне на падежните срокове на задълженията. Дружеството е договорило разсрочено плащане с някои от своите доставчици от 30 до 60 дни.

16. ДАНЪЧНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

	31 декември 2017 BGN'000	31 декември 2016 BGN'000
Еднократни данъци върху разходите	8	10
Данък върху доходите на физическите лица	10	7
Данък добавена стойност	36	26
Общо	**54**	**43**

До датата на издаване на настоящия отчет в дружеството са извършени ревизии и проверки както следва:

- По данък добавена стойност – до 30.11.2006 година
- Пълна данъчна ревизия – до 31.12.2012 година
- Национален осигурителен институт – частична на разходите за ДОО за период 1.5-30.5.2015 година.

17. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА И ЗА СОЦИАЛНО ОСИГУРЯВАНЕ

	31 декември 2017 BGN'000	31 декември 2016 BGN'000
Заплати за текущата година	38	34

Задължения за социално осигуряване за текущата година	16	13
Неизползвани отпуски	34	15
Общо	**88**	**62**

18. РАЗСРОЧЕН ДОХОД ОТ ФИНАНСИРАНЕ

По договор от 2010 година с Фонд „Условия на труд" на дружеството е предоставено финансиране за подобряване условията на труд чрез привеждане в съответствие факторите на микроклимат, осветление, електробезопасност, химични агенти и безопасност на труда в производствено хале за производство на селскостопанска техника. Общият размер на инвестицията по проекта е 523 хил.лв, а размерът на получените субсидии е 65 хил.лв.

Финансирането е отчетено като разсрочен приход, който се признава на системна и рационална база през полезния срок на годност на активите.

Дружеството е получило безвъздмездна финансова помощ от Международен фонд Козлодуй за реализиране на проект за енергийна ефективност. През 2015 г. е получено финансиране в размер на 45 хил.евро - 89 хил.лв. Финансирането е отчетено като разсрочен приход, който се признава на системна и рационална база през полезния срок на годност на активите.

19. ПРИХОДИ ОТ ПРОДАЖБИ

	2017 **BGN'000**	**2016** **BGN'000**
Приходи от продажби на продукция	482	801
Приходи от продажби на стоки	1 284	1 636
Приходи от наеми, в т.ч.:	434	495
от инвестиционни имоти	*124*	*177*
Приходи от продажби на услуги	295	153
Общо	**2 495**	**3 085**

Приходи от продажби на продукция по видове:	**2017** **BGN'000**	**2016** **BGN'000**
Двигателни мостове за товарни автомобили	-	121
Селскостопански машини и техника	161	292
Отливки	-	5
Резервни части за мостове за товарни автомобили	309	298
Детайли	12	85
Общо	**482**	**801**

Приходи от продажби на услуги по видове:	**2017** **BGN'000**	**2016** **BGN'000**
Административно и счетоводно обслужване	28	27
Ремонти на машини и инструменти	37	-
Конструктивна разработка на машини и екипировка	110	111
Други	120	15
Общо	**295**	**153**

20. ДРУГИ ДОХОДИ

	2017 BGN'000	2016 BGN'000
Приходи от продажба на ДМА	8	38
Неамортизирана стойност на ДМА	-	(3)
Приходи от финансиране	48	78
Излишък на материални запаси	4	1
Присъдени вземания	-	-
Отписани задължения	244	112
Приходи от вторични суровини	13	-
Обезщетения, неустойки, удръжки, санкции	-	3
Курсови разлики – нетно	1	(5)
Други	2	6
Общо	**320**	**230**

21. РАЗХОДИ ЗА МАТЕРИАЛИ

	2017 BGN'000	2016 BGN'000
Машиностроителни детайли	-	37
Полуфабрикати и консумативи	2	1
Ел.енергия и вода	70	83
Горива и смазочни материали	20	13
Палети и амбалаж	8	15
Ремонт и поддръжка на имоти, машини и съоръжения	260	10
Разходи за автомобили	7	13
Материали за поддръжка на инфрастуктура	30	1
Рекламни материали	4	7
Други	18	6
Общо	**419**	**186**

22. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ

	2017 BGN'000	2016 BGN'000
Възнаграждение за управленски услуги	76	304
Механична обработка и услуги по производство	1	13
Застраховки	6	17
Поддръжка и текущ ремонт на активи	67	51
Наеми	7	28
Инфрастуктура	14	18
Транспортни услуги и товаро-разтоварни дейности	43	31
Съобщения и комуникации	9	8
Финансов одит	4	5
Такси за обслужване на текущи сметки в банки	2	3
Медицинско обслужване	1	1
Квалификация на персонала	1	2
Други	12	8
Общо	**243**	**489**

23. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА

	2017 BGN'000	2016 BGN'000
Заплати на персонала (без управленския)	564	505
Възнаграждения на управленския персонал	-	2
Социални осигуровки върху заплати и възнаграждения	112	91
Неизползвани отпуски и социални осигуровки за неизползвани отпуски	20	-
Социални придобивки и надбавки	112	83
Граждански договори	2	2
Общо	**810**	**683**

Приблизителната оценка на разходите по неизползвани отпуски е определена на база на дните, които се полагат (индивидуално) и размера на възнаграждението, определено въз основа на дневната ставка за месец декември 2017 година.

24. ДРУГИ ОПЕРАТИВНИ РАЗХОДИ

	2017 BGN'000	2016 BGN'000
Местни данъци и такси	263	274
Брак на дълготрайни активи и материални запаси	524	-
Командировки	2	2
Еднократни данъци	7	10
Представителни разходи	5	14
Неустойки, лихви и санкции	4	-
Отписани вземания	453	12
Провизии за гаранционни ремонти – начислени (възстановени)	-	(70)
Други	8	21
Общо	**1 266**	**263**

25. ИЗМЕНЕНИЕ НА ЗАПАСИТЕ ОТ ПРОДУКЦИЯ И НЕЗАВЪРШЕНО ПРОИЗВОДСТВО

	2017 BGN'000	2016 BGN'000
Изменение на запасите от продукция	(404)	(578)
Изменение на запасите от полуфабрикати	(20)	(71)
Изменение на незавършено производство	13	(1)
Общо	**(411)**	**(650)**

26. ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ

	2017 BGN'000	2016 BGN'000
Приходи от лихви по заеми	58	95
Общо	**58**	**95**

27. ФИНАНСОВИ РАЗХОДИ

	2017 BGN'000	2016 BGN'000
Разходи за лихви по заеми	69	95
Разходи за лихви по финансов лизинг	-	17
Общо	**69**	**112**

28. РАЗХОДИ ЗА ДАНЪЦИ - ТЕКУЩ ДАНЪК И ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЦИ ВЪРХУ ПЕЧАЛБАТА

Отчет за всеобхватния доход	2017 BGN'000	2016 BGN'000
Данъчна печалба за годината по данъчна декларация		
Текущ разход за данъци върху печалбата за годината		
Свързани с възникване и обратно проявление на временни разлики	(157)	(204)
Общо разход/(икономия) за данъци върху печалбата, отчетени в Отчета за всеобхватния доход	**(157)**	**(204)**

Равнение на данъчния разход, определен спрямо счетоводния резултат	2017 BGN'000	2016 BGN'000
Счетоводна печалба/загуба за годината	(3 081)	(2 060)
Разход за данък на база приложима данъчна ставка – 10% (2014 г.: 10%)	(308)	(206)
Данъчно непризнати разходи/приходи - нето	151	2
Общо разход/(икономия) за данъци върху печалбата, отчетени в Отчета за всеобхватния доход	**(157)**	**(204)**

Отсрочени данъчни активи и пасиви

Активи по отсрочени данъци	временна разлика 31.12.2017 BGN'000	данък 31.12.2017 BGN'000	временна разлика 31.12.2016 BGN'000	данък 31.12.2016 BGN'000
Начисления за персонал	(34)	3	(15)	1
Задължения по неизплатени доходи	-	-	(18)	2
Обезценка на вземания	(31)	3	(54)	5
Данъчна загуба	(5 975)	598	(4 111)	411
Общо	**(6 040)**	**604**	**(4 198)**	**419**

Пасиви по отсрочени данъци	временна разлика 31.12.2017 BGN'000	данък 31.12.2017 BGN'000	временна разлика 31.12.2016 BGN'000	данък 31.12.2016 BGN'000
Амортизируеми активи	17 243	(1 724)	16 963	(1 696)
Общо	**17 243**	**(1 724)**	**16 963**	**(1 696)**
Отсрочени данъци – нето	**11 203**	**(1 120)**	**12 765**	**(1 277)**

29. СВЪРЗАНИ ЛИЦА И СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА

Следните предприятия са свързани лица за дружеството за 2016 и 2017 г:

Свързани лица	**Вид на свързаност**
Мадара СФК ООД	Предприятие майка
Мадара Агро ЕООД	Дъщерно предприятие на предприятието майка
СФК В.Симеонов ЕООД	Под общ контрол
БЕТИНСТ ЕООД	Под общ контрол
БИМАР ЕООД	Под общ контрол
БЯЛАЛЕС ЕООД	Под общ контрол
КРАМЕКС ООД	Под общ контрол
Мадара ЛП ЕООД	Под общ контрол
Мадара ЛЦ ЕООД	Под общ контрол
Мадара Автомост ЕООД	Под общ контрол
Мадара Галвис ЕООД	Под общ контрол
Мадара ЗКВ ЕООД	Под общ контрол
Мадара Инструмент ООД	Под общ контрол
Мадара КОВ ЕООД	Под общ контрол
Мадара Моторем ООД	Под общ контрол
Мадара Ресори ЕООД	Под общ контрол
Мадара РМЦ ООД	Под общ контрол
Мадара СП ЕООД	Под общ контрол
Мадара Терм ЕООД	Под общ контрол
Мадара Транс ООД	Под общ контрол
Мадара Трейд ЕООД	Под общ контрол
СФК Авто ООД	Под общ контрол
СФК Агро ООД	Под общ контрол
СФК Инструмент ЕООД	Под общ контрол
СФК Стройко ЕООД	Под общ контрол
СФК Трак ООД	Под общ контрол

Осъществените са следните сделки:

Продажби на свързани лица	**2017** **BGN '000**	**2016** **BGN '000**
Мадара СФК ООД	1 265	1 442
Мадара Агро ЕООД	1 274	1 217
Мадара Автомост ЕООД	-	35
Мадара ЗКВ ЕООД	-	62
Мадара Терм ЕООД	-	39
Мадара СП ЕООД	-	1
Бялалес ЕООД	2	-
Мадара Транс ООД	38	27
Мадара Ресори ЕООД	33	31
Мадара Галвис ЕООД	-	8
Мадара Трейд ЕООД	17	9
СФК Авто ООД	8	7
СФК В.Симеонов ЕООД	12	28
Общо	**2 649**	**2 906**

Видове продажби на свързани лица	**2017** **BGN '000**	**2016** **BGN '000**
Продажба на продукция	480	798
Продажба на стоки и материали	1 171	1 470
Наеми и свързани с тях услуги	428	488

Продажби на услуги	570	150
Общо	**2 649**	**2 906**

Доставки от свързани лица	**2017** BGN '000	**2016** BGN '000
Мадара Автомост ЕООД	2	105
Мадара ЗКВ ЕООД	1	110
Мадара Терм ЕООД	-	29
Мадара СФК ООД	94	1 286
Мадара Транс ООД	116	52
Мадара Агро ЕООД	111	48
Мадара Галвис ЕООД	-	1
Мадара Трейд ЕООД	67	56
Мадара КОВ ЕООД	6	-
Мадара СП ЕООД	-	15
СФК Авто ООД	21	33
Мадара Инструмент ЕООД	10	6
СФК Трак ООД	4	4
СФК В.Симеонов ЕООД	5	1
Мадара РМЦ ООД	-	1
Общо	**437**	**1 747**

Видове доставки от свързани лица	**2017** BGN '000	**2016** BGN '000
Покупка на стоки и материали	53	757
Покупка на услуги	108	111
Възнаграждение за управление	76	304
Покупка на дълготрайни материални активи	128	511
Други	72	64
Общо	**437**	**1 747**

Получени заеми	**2017** BGN '000	**2016** BGN '000
Лихви по получени заеми от СФК В.Симеонов ЕООД	63	70
Общо	**63**	**70**

Предоставени заеми	**2017** BGN '000	**2016** BGN '000
Лихви от СФК Агро ООД	51	90
Лихви от Мадара ЛЦ ООД	4	5
Лихви от СФК Стройко ООД	3	-
Общо	**58**	**95**

Възнаграждения на ключов управленски персонал	**2017** BGN '000	**2016** BGN '000
Съвет на директорите	-	5
Общо	**-**	**5**

Възнаграждението на Мадара СФК ООД и СФК Трак ООД, за предоставените услуги по договор за управление са посочени в предоставени услуги от свързани лица.

Разчетите със свързани предприятия са оповестени в Приложения 6, 8, 12 и 14.

30. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК

В хода на обичайната си дейност дружеството може да бъде изложено на различни финансови рискове, най-важните от които са: пазарен риск (включващ валутен риск, риск от промяна на справедливата стойност и ценови риск), кредитен риск, ликвиден риск и риск на лихвено-обвързаните парични потоци. Общото управление на риска е фокусирано върху трудностите на прогнозиране на финансови пазари и за постигане на минимизиране на потенциалните отрицателни ефекти, които биха могли да се отразят върху финансовите резултати и състояние на дружеството. Текущо финансовите рискове се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, въведени, за да се определят адекватни цени на услугите, предоставяни от дружеството, да се оценят адекватно пазарните обстоятелства на извършваните от него инвестиции и формите на поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск.

По-долу са описани различните видове рискове, на които е изложено дружеството при осъществяване на търговските му операции, както и възприетият подход при управлението на тези рискове.

Валутен риск

Дружеството не е изложено на валутен риск, защото основно неговите операции и сделки са деноминирани в български лева и/или евро, доколкото последното е с фиксиран курс спрямо лева по закон.

Таблиците по-долу обобщават експозицията на дружеството към валутния риск:

31 декември 2017	*в USD*	*в EUR*	*в български лева*	*Общо*
	BGN'000	*BGN'000*	*BGN'000*	*BGN'000*
Финансови активи				
Вземания от клиенти	-	-	5 341	5 341
Вземания по предоставени заеми	-	-	1 382	1 382
Други вземания	-	-	5	5
Парични средства и еквиваленти	1	7	47	55
Общо финансови активи	**1**	**7**	**6 775**	**6 783**
Финансови пасиви				
Задължения по получени заеми	-	30	985	1 015
Задължения към доставчици	8	21	7 911	7 940
Задължения за дивиденти	-	-	-	-
Общо финансови пасиви	**8**	**51**	**8 896**	**8 955**

31 декември 2016	*в USD*	*в EUR*	*в български лева*	*Общо*
	BGN'000	*BGN'000*	*BGN'000*	*BGN'000*
Финансови активи				
Вземания от клиенти	-	-	12 541	12 541
Вземания по предоставени заеми	-	-	1 838	1 838
Други вземания	-	-	50	50
Парични средства и еквиваленти	1	8	56	65
Общо финансови активи	**1**	**8**	**14 485**	**14 494**

Финансови пасиви				
Задължения по получени заеми	-	333	984	1 317
Задължения към доставчици	10	21	15 137	15 168
Задължения за дивиденти	-	-	64	64
Общо финансови пасиви	**10**	**354**	**16 185**	**16 549**

Ценови риск

Дружеството не е изложено на ценови риск за негативни промени в цените на продажби, обект на неговите операции, защото те са специфични за определен кръг клиенти и има установени процедури за периодично актуализиране спрямо промените на пазара.

Кредитен риск

Кредитният риск е основно рискът, при който клиентите и другите контрагенти на дружеството няма да бъдат в състояние да изплатят изцяло и в обичайно предвидените срокове дължимите от тях суми по депозити, търговски и други вземания.

Основните финансови активи на дружеството носители на кредитен риск са парични средства в банкови сметки (текущи и срочни депозити), вземания по предоставени заеми, вземания от клиенти и други краткосрочни вземания.

За ограничаване на кредитния риск по текущи и срочни депозити в банки, дружеството е възприело политика да разпределя и инвестира свободните си парични средства в различни финансови институции в България, с висока репутация и доказан стабилитет.
По отношение на вземанията от клиенти, в т.ч. и от свързани лица, съществена част от които са просрочени се наблюдава концентрация на кредитен риск.

Вземанията от клиенти са представени в отчета за финансовото състояние в нетен размер, след приспадане на начислените обезценки по съмнителни и трудносъбираеми вземания. Такива обезценки са направени където и когато са били налице събития, идентифициращи загуби от несъбираемост съгласно предишен опит.

Ликвиден риск

Ликвидният риск се изразява в негативната ситуация дружеството да не бъде в състояние да посрещне безусловно всички свои задължения съгласно техния падеж. То провежда консервативна политика по управление на ликвидността, чрез която постоянно поддържа оптимален ликвиден запас парични средства и способност на финансиране на стопанската си дейност. Текущо матуритетът и своевременното осъществяване на плащанията се следи от финансовия отдел, като се поддържа ежедневна информация за наличните парични средства и предстоящите плащания. За свободните средства се обмисля краткосрочно инвестиране при най-добри лихвени равнища.

Матуритетен анализ

По-долу са представени финансовите недеривативни активи и пасиви на дружеството към края на отчетния период, групирани по остатъчен матуритет, определен спрямо договорения матуритет, които показват експозицията на дружеството към ликвидния риск. Стойностите, оповестени в този анализ, представляват

недисконтирани парични потоци по договорите и най – ранната дата, на която вземането, респективно задължението, е изискуемо. Сумите съдържат главница и лихва.

31 декември 2017	*До 1 месец*	*От 1 до 3 месеца*	*От 3 месеца до 1 година*	*От 1 година до 5 години*	*Общо*
	BGN'000	*BGN'000*	*BGN'000*	*BGN'000*	*BGN'000*
Финансови активи					
Вземания от клиенти	5 341	-	-	-	5 341
Вземания по предоставени заеми	9	1	6	1 741	1 757
Други вземания	5	-	-	-	5
Парични средства и еквиваленти	23	-	32	-	55
Общо финансови активи	**5 378**	**1**	**38**	**1 741**	**7 158**
Финансови пасиви					
Задължения по получени заеми	48	35	154	995	1 232
Задължения към доставчици	7 940	-	-	-	7 940
Задължения за дивиденти	-	-	-	-	-
Общо финансови пасиви	**7 988**	**35**	**154**	**995**	**9 172**

31 декември 2016	*До 1 месец*	*От 1 до 3 месеца*	*От 3 месеца до 1 година*	*От 1 година до 5 години*	*Общо*
	BGN'000	*BGN'000*	*BGN'000*	*BGN'000*	*BGN'000*
Финансови активи					
Вземания от клиенти	12 541	-	-	-	12 541
Вземания по предоставени заеми	65	1	6	2 567	2 639
Други вземания	50	-	-	-	50
Парични средства и еквиваленти	33	-	32	-	65
Общо финансови активи	**12 689**	**1**	**38**	**2 567**	**15 295**
Финансови пасиви					
Задължения по получени заеми	42	85	206	1 217	1 550
Задължения към доставчици	15 136	32	-	-	15 168
Задължения за дивиденти	64	-	-	-	64
Общо финансови пасиви	**15 242**	**117**	**206**	**1 217**	**16 782**

Риск на лихвено-обвързаните паричните потоци

Като цяло дружеството има лихвоносни активи, изразяващи се в инвестиции в безсрочни банкови депозити и предоставени заеми. Наличностите по безсрочни депозити в банкови сметки се олихвяват на база на официално обявените фиксирани лихвени нива от съответната банка и приходите от тях са несъществени по размер. Лихвени нива по този тип депозити не са директно обвързани с пазарни лихвени индекси, но същевременно могат да бъдат едностранно променени от банката-контрагент, в следствие на промените на пазара. Поради това тези депозити са третирани като финансови активи с променлив лихвен процент. Финансовите активи и пасиви са основно нелихвени, в резултат на което дружеството счита, че приходите и оперативните парични потоци са в голяма степен независими от краткосрочни промени в пазарните лихвени равнища. Таблиците по-долу обобщават експозицията на дружеството към лихвения риск:

31 декември 2017	*Лихвени*		*Нелихвени*	*Общо*
	Фиксиран лихвен %	*Променлив лихвен %*		
	BGN '000	*BGN '000*	*BGN '000*	*BGN '000*
Финансови активи	1 382	42	5 359	6 783
Финансови пасиви	985	30	7 940	8 955
	397	12	(2 581)	(2 172)

31 декември 2016	*Лихвени*		*Нелихвени*	*Общо*
	Фиксиран лихвен %	*Променлив лихвен %*		
	BGN '000	*BGN '000*	*BGN '000*	*BGN '000*
Финансови активи	1 774	50	12 670	14 494
Финансови пасиви	984	333	15 232	16 549
	790	(283)	(2 562)	(2 055)

Ръководството на дружеството текущо наблюдава и анализира неговата експозиция спрямо промените в лихвените равнища. Симулират се различни сценарии на рефинансиране, подновяване на съществуващи позиции и алтернативно финансиране. На база тези сценарии се измерва и ефекта върху финансовия резултат и собствения капитал при промяна на лихвения процент.

Таблиците по-долу показват чувствителността на дружеството при увеличение с 0,5% в лихвения процент на база структурата на активите и пасивите към 31 декември и при предположение че се игнорира влиянието на останалите променливи величини. Ефектът е измерен и представен като влияние върху финансовия резултат преди облагане с данъци.

31 декември 2017	*Променлив лихвен %*	*Ефект от увеличението*
	BGN'000	*BGN'000*
Финансови активи	42	-
Финансови пасиви	30	-
Увеличение/намаление на печалби и загуби преди данъци		-

31 декември 2016	*Променлив лихвен %*	*Ефект от увеличението*
	BGN'000	*BGN'000*
Финансови активи	50	-
Финансови пасиви	333	2
Увеличение/намаление на печалби и загуби преди данъци		(2)

При намаление с 0,5 % крайният ефект върху печалбата на дружеството (преди облагане) би бил реципрочен на посочения по-горе при увеличението.

Управление на капиталовия риск

С управлението на капитала дружеството цели да създава и поддържа възможности то да продължи да функционира като действащо предприятие и да осигурява съответната възвръщаемост на инвестираните

средства на акционерите и стопански ползи на другите заинтересовани лица от и участници в неговия бизнес, както и да поддържа нормативно изискваните стойности на капитал.

Дружеството текущо наблюдава осигуреността и структурата на капитала си. Характерното за него е, че то традиционно финансира дейността си предимно от собствените си генерирани печалби.

	2017 BGN'000	*2016 BGN'000*
Общо дългов капитал в т.ч.:	**8 955**	**16 549**
заеми от банки и трети лица	1 015	1 317
търговски задължения към трети лица	7 940	15 232
парични средства и парични еквиваленти	55	65
Нетен дългов капитал	**8 900**	**16 484**
Общо собствен капитал	**53 867**	**56 854**
Общо капитал	**62 767**	**73 338**
Съотношение на задлъжнялост	**14%**	**22%**

31. СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ

Справедливата стойност най-общо представлява цената, за която един актив може да бъде разменен или едно задължение да бъде изплатено в обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценяване.

Дружеството прилага три нива на йерархичност, отразяващи важността и значимостта на използваните базисни данни за целите на оценката на активите и пасивите по справедлива стойност.

Определяне на справедливата стойност

При определяне на справедливата стойност на активите и пасивите дружеството прилага следната йерархия в зависимост от използваните изходни данни:

- **Първо ниво**: Котировки (некоригирани) налични на активен пазар за идентични активи и пасиви;
- **Второ ниво:** Оценъчни техники базирани на наблюдаема информация - директно (цени и котировки) или индиректно (производни от цени и котировки). Тази категория включва активи и пасиви оценявани по котировки на активен пазар за сходни инструменти, котировки на идентични или сходни инструменти търгуеми на неактивен пазар или други оценъчни техники, при които изходните данни се основават на общодостъпна наблюдаема пазарна информация.
- **Трето ниво:** Оценъчни техники базирани на значителна ненаблюдаема информация. Тази категория включва всички активи и пасиви, чиято оценка не е базирана на налична, регулярно достъпна и наблюдаема информация, като параметрите основаващи се на ненаблюдаема информация имат превес.

Концепцията за справедливата стойност предполага реализиране на финансови инструменти чрез продажба. В повечето случаи, обаче, особено по отношение на търговските вземания и задължения, дружеството очаква да реализира тези финансови активи чрез тяхното цялостно обратно изплащане или респ. погасяване във времето. Затова те се представят по тяхната амортизируема стойност. Също така голямата част от финансовите активи и

пасиви са или краткосрочни по своята същност (търговски вземания и задължения), или са отразени в отчета за финансовото състояние по пазарна стойност, или представляват инвестиции в акции на дружества от затворен тип, които не се търгуват свободно и нямат аналози на местния пазар - поради това тяхната справедлива стойност е приблизително равна на представената стойност във финансовия отчет.

Доколкото все още не съществува достатъчно пазарен опит, стабилност и ликвидност за покупки и продажби на някои от притежаваните от дружеството финансови активи и пасиви, за тях няма достатъчно и надеждни котировки на пазарни цени.

Ръководството на дружеството счита, че при съществуващите обстоятелства представените в отчета за финансовото състояние оценки на активите и пасивите са възможно най-надеждни, адекватни и достоверни за целите на финансовата отчетност и са близко до тяхната справедлива стойност, в зависимост от техният характер и матуритет.

32. УСЛОВНИ АНГАЖИМЕНТИ

Гаранции и обезпечения

1. Във връзка с договор за кредит, предоставени от Райфайзенбанк (България) ЕАД на Мадара АД, в полза на банката е предоставено обезпечение – особен залог на машини и оборудване с преносна стойност 580 хил.лв.
2. На дружеството са предоставени банкови гаранции в полза на МОСВ на обща стойност 30 хил.лв, обезпечени със залог на парични средства на стойност 32 хил.лв

Съдебни спорове

Срещу дружеството няма съдебни искове.

33. СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД

След края на отчетния период не са настъпли събития, които да оказват съществено влияние върху финансовото и имущественото състояние на дружеството.